

české Vězeňství

ročník 15 • číslo 3/2007

Z obsahu č. 3/2007

Zprávy

2

6

Péče o zaměstnance

Odborná tematika

8

15

Ze zahraničí

Kynologie

18

24

Duchovní péče

Historie

28

30

Sport

Foto na obálce: Z. Mirova
Autor: Karel Neuvirt

Zaměstnanci jsou to nejcennější

K řízení lidských zdrojů patří, že má stanovená pravidla. Důsledkem jejich nedodržování je, že personální procesy jsou vykonávány jen formálně nebo že jejich provádění není jednotné a závisí na individuálním přístupu jednotlivých manažerů. Potenciál personálního řízení jako nástroje podpory výkonnosti musí v organizaci odpovídat úloze jiných štábních funkcí (např. finančního řízení) a jeho možnostem. Řešení je založeno přijetím vnitřních personálních předpisů.

Cílem vnitřních personálních předpisů je upřesnit, případně doplnit personální legislativu a to stanovením hlavních odborných zásad provádění personálních činností, vymezením vzájemných pravomocí a odpovědností vedoucích zaměstnanců a personálního vedení, stanovením zásad kontroly personálních činností a soustředěním hlavních ustanovení personální legislativy.

Zásady řízení ve Vězeňské službě ČR upravují zejména instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR, nařízení ministra spravedlnosti a nařízení generálního ředitele, které, v oblasti personální práce, odpovídají obecným zásadám řízení lidských zdrojů, cílům, situací a hlavním prioritám.

Nastavit vnitřní předpisy tak, aby odpovídaly uvedeným zásadám, si vyžádalo velké úsilí všech personalistů. K datu 1. ledna 2007 nastala současně účinnost zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce a zákona 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Zejména aplikace nového Zákoníku práce, jehož účinnost nastala 1. ledna 2007, je dodnes vzhledem k nejasné formulaci řady ustanovení náročná. Doprovází jej několik nařízení vlády, která byla zveřejněna v závěru loňského roku. Navíc již nabyla účinnosti první novela a pracuje se na další jeho novele, která by měla odstranit vytýkané nepřesnosti a chyby.

Nedílnou součástí řízení lidských zdrojů je péče o zaměstnance. Vězeňská služba se věnuje otázce péče o zaměstnance s velkou pozorností. Uvědomuje si, že zaměstnanci jsou pro ni to nejcennější. Plní ve vztahu ke svým zaměstnancům nejen povinnosti stanovené pro tuto oblast zákonem 262/2006 Sb. a zákonem č. 361/2003 Sb., ale na základě kolektivního vyjednávání se zavázala i k plnění dalších, se sociálním programem spojených, aktivit.

Jednou z oblastí těchto aktivit je rekreační péče o zaměstnance a jejich rodiny. V rámci smluv s vězeňskými službami Polska a Slovenska jsou i pro letošní rok uzavřeny dohody o výměnné rekreaci. Nově bude v nejbližší době podepsána na základě smlouvy s vězeňskou službou Maďarska dohoda o výměnné rekreaci, která dává možnost v jednom běhu navštívit dvě místa pobytu. Výměnné rekreace jako forma odpočinku našich zaměstnanců skýtají možnost poznání kultury blízkých zemí. O výměnných rekreacích se dozvíte více na dalších stránkách.

JUDr. Jaroslava Kubátová,
pověřená ředitelka personálního odboru GR VS ČR

Rapotice v jednom ohni

RAPOTICE • Dne 16. 3. 2007 proběhlo svým rozsahem mimořádné součinnostní cvičení Vězeňské služby ČR a složek Integrovaného záchranného systému kraje Vysočina. Úkolem více než stovky příslušníků vězeňské služby (Brno, Kufim, Břeclav, Znojmo a Mírov), policie, profesionálních i dobrovolných hasičů a zdravotnické záchranné služby bylo co neefektivněji reagovat na fiktivní vzpuru a požár ve Vazební věznici Brno-objekt Rapotice. Modelová situace přitom vycházela ze skutečné mimořádné události, kterou musela vězeňská služba v loňském roce řešit. Tehdy, 23. září, jeden z odsouzených založil ve večerních hodinách ve Vazební věznici Brno požár a v hustém kouři se pak pokusil o útěk ze střeženého objektu. Byl zadržen v zakázaném pásmu teprve poté, co příslušníci opakovaně varovně vystřelili ze služební zbraně. Při požáru bylo třeba evakuovat 71 vězňů z oddělení, které bylo ohroženo bezprostředně požárem.

Místo požáru

Autor fotografií: mjr. Jan Doležal

Požár podle scénáře založili vzbouření vězni úmyslně v posledním patře jedné z budov, zabarikádovávali se ve dvou celách a odmítali plnit pokyny k ukončení nezákonné činnosti. Vězeňské službě se vzpouře a požár nepodařilo zlikvidovat vlastními silami, navíc se nepokoje rozšířily na další patro, proto byla informována tísňová linka č. 112 a přijeli na pomoc příslušníci Zásahové jednotky Správy Jihočeského kraje, Hasičské záchranné sbory z Náměště nad Oslavou, Velké Bítěše, Kralic nad Oslavou i z jihočeských Rosic a Zastávky. Nad okno vzbouřenců nejdříve slánili policisté ze zásahové jednotky a hasiči pod jejich ochranou odstranili mříž z okna, která bránila nepozorovanému průniku do budovy. Z plošiny hasičů pak do budovy pronikly policejní síly a v součinnosti s příslušníky vězeňské služby potlačily hromadnou nezákonnou činnost. Vězně-figuranty z řad příslušníků eliminovali a evakovali příslušníci vězeňské služby do bezpečné zóny. Poté síly všech zainteresovaných složek směřovaly k uhašení požáru a k záchraně ohrožených osob. Zde je na místě vyzvednout profesní nasazení příslušníků-figurantů z věznice Kuřim, kteří museli vzhledem ke složitosti zásahu Hasičského záchranného sboru dlouho čelit štiplavému dýmu a na vlastní kůži si vyzkoušet pocity při ohrožení požárem. Požár simulovaný několika dýmovnicemi jednoznačně vyvrátil domněnku, že se oblak dýmu pohybuje jen u stropu (v prostoru chodby zůstalo pouze 10 cm od podlahy s možností nadechnutí) a ukázal, že není možné adekvátně reagovat v rámci záchrany lidských životů bez kvalitních a homologovaných dýchacích přístrojů s maskou.

Cílem celého součinnostního cvičení bylo získat co nejpřesnější poznatky všech složek k případnému reálnému zásahu, který by v konečném důsledku vedl k co nejmenším materiálním ztrátám a k minimálnímu ohrožení životů a zdraví vězněných osob a zasahujících příslušníků bezpečnostních sborů.

Význam celé akce byl podpořen přítomností významných funkcionářů bezpečnostních sborů. Generální ředitel Vězeňské služby ČR genmjr. PhDr. Luděk Kula nešetřil slovy chvály a ocenil vysoce profesionální zásah a zákrok provedený příslušníky vězeňské služby v součinnosti se složkami Integrovaného záchranného systému.

*npor. Vlastimil Kříž,
zástupce vedoucího oddělení vězeňské a justiční stráže, VV Brno*

Generální ředitel před zakročujícími příslušníky

Eliminace pachatele

Střežení pachatelů

Záchrana životů

Návštěva poslanců

PRAHA • Podvýbor pro vězeňství Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR pod vedením předsedy PhDr. Karla Šplichala (Hlavní město Praha, ČSSD) si jako místo svého jednání dne 13. dubna 2007 zvolil generální ředitelství Vězeňské služby ČR. Členy podvýboru uvítal 1. náměstek generálního ředitele Vězeňské služby ČR plk. PhDr. Zdeněk Kreuzzieger spolu se zástupkyní vrchního ředitele Kabinetu generálního ředitele VS ČR plk. Mgr. Gabrielou Slovákovou. Na jednání podvýboru diskutovali poslanci Mgr. Zdeněk Boháč (kraj Olomoucký, ODS), Mgr. František Bublan (kraj Vysočina, ČSSD), PhDr. Kateřina Jacques (Hlavní město Praha, SZ), Ing. Libor Ježek (kraj Liberecký, ODS), Tomáš Kladívko (Hlavní město Praha, ODS) o vybraných aktuálních problémech vězeňství, například o úloze justiční stráže, zaměstnávání vězňů a podmínkách zacházení s odsouzenými ženami, které jako matky nezletilých dětí mohou pečovat o své děti přímo ve věznici. Členové podvýboru pro vězeňství poté navštívili Vazební věznici Praha-Pankrác.

(LB)

Zleva Z. Boháč, K. Jacques, L. Ježek

Zleva F. Bublan, K. Šplichal

Ministr spravedlnosti ČR navštívil věznici v Rapotících

RAPOTICE • Dne 15. 3. 2007 navštívil v odpoledních hodinách věznici Rapotice ministr spravedlnosti ČR JUDr. Jiří Pospíšil. Za doprovodu generálního ředitele VS ČR genmjr. PhDr. Ludka Kuly a ředitele Vazební věznice Brno plk. Mgr. Karla Schmeidlera si prohlédl stávající areál bývalé vojenské základny. Pracovní část jednání byla zaměřena na projekt přípravy výstavby první soukromé věznice nedaleko Rapotice za spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Pracovního setkání se také zúčastnila starostka obce Rapotice Ing. Marcela Směkalová.

PhDr. Soňa Haluzová, tisková mluvčí

Poradní sbor generálního ředitele Vězeňské služby ČR

PRAHA • Z rozhodnutí genmjr. PhDr. Ludka Kuly byl zřízen poradní sbor generálního ředitele Vězeňské služby ČR, který působí jako stálá komise pro posuzování základních otázek výkonu vazby a trestu a výkonu trestu odnětí svobody v České republice. Členové poradního sboru se již dvakrát sešli na Generálním ředitelství Vězeňské služby ČR. Při posledním zasedání 15. května 2007 diskutovali nad aktuálními problémy týkajícími se českého vězeňství a velmi podrobně a věcně hovořili o záležitostech týkajících se návrhu zákona o výkonu zabezpečovací detence. Příští téma bude zaměřeno na program zacházení s vězněnými osobami a problematiku zdravotní péče týkající se vězněných osob.

Hana Podzemská, vedoucí organizačního oddělení Kabinetu GR

Zleva: Jiří Kopal, předseda Ligy lidských práv, RNDr. Mgr. Ladislav Zamboj, předseda Poradny pro občanství, občanská a lidská práva, Renata Balcarová, předsedkyně Vězeňské duchovenské péče, Ing. Jan Litomiský, zmocněnec vlády ČR pro lidská práva a ředitel odboru vládního zmocněnce pro lidská práva

Jednání poradního sboru ředitele VV Brno

BRNO • V úterý dne 17. 4. 2007 se uskutečnilo ve Vazební věznici Brno další pravidelné setkání členů poradního sboru. Cílem jednání bylo seznámení členů poradního sboru ředitele VV Brno s aktuálními otázkami a problémy ve Vazební věznici Brno.

Za členy poradního sboru se jednání zúčastnil JUDr. Stanislav Sedláček, Ph.D. z Právnické fakulty MU Brno, Bc. Jiří Sejbál z oddělení sociální prevence a pomoci Magistrátu města Brna a Bc. Anna Bařinová z oddělení sociální rehabilitace Magistrátu města Brna.

Účastníci jednání byli seznámeni s posledními mimořádnými událostmi, ke kterým došlo, a živě se zajímali kromě jiného např. o připravovaný Zákon o výkonu zabezpečovací detence. Součástí jednání poradního sboru byla i prohlídka Vazební věznice Brno.

PhDr. Soňa Haluzová, tisková mluvčí

Porada tiskových mluvčích

ŠLOVICE • Spíš v praktickém než teoretickém duchu probíhala poslední porada tiskových mluvčích věznic a vazebních věznic. Tématem dvoudenního setkání byl zákon o ochraně osobních údajů, nejčastější dotazy médií a vzhled internetových stránek. Hostem celorepublikové porady byla PhDr. Albína Méchurová, profesorka Univerzity J. A. Komenského, která hovořila o základech rétoriky. Druhým hostem byl ředitel odboru legislativního a právního JUDr. Petr Veit, který s tiskovými mluvčími zopakoval zákony č. 101/2000 Sb. a č. 106/1999 Sb. Přínosné bylo i samotné osobní setkání tiskových mluvčích, neboť spolupráce a informovanost jsou základním pilířem dobře odvedené práce.

Lucie Klemanová, publ. referát Kabinetu GR

Cvičný požární poplach

KARVINÁ • Každý výjezd hasičů je předzvěstí něčeho neblahého a obvykle je spojován s mimořádnou situací, kdy jde o majetek nebo lidský život. Tentokrát tomu tak nebylo.

Do Věznice Karviná dne 25. dubna 2007 hasiči nepřišli likvidovat požár, ale provést cvičný požární poplach s evakuací zaměstnanců věznice a evakuací odsouzených.

Přesně v 09.33 hod. se ozývá z rozhlasu věznice: Proveďte opatření k heslu HORŘÍ. Všichni zaměstnanci opouštějí pracoviště a shromažďují se na předem určeném místě mimo administrativní budovu. Ze všech oddělení věznice jsou evakuováni odsouzení do vymezených prostor věznice.

Dnešní vyspělá technika hasičů je schopna navodit situaci opravdového požáru, takže se ocitáme ve zcela zakouřených prostorách věznice a po skončení cvičného zásahu je kouř velice rychle zlikvidován.

Veškerý zásah hasičů a zaměstnanců věznice pozoruje dohled nad cvičným poplachem – bezpečnostní technik požární ochrany Ing. Eva Šimková a zástupce Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, územní odbor Karviná.

Cílem cvičného požárního poplachu bylo prověřit v praxi účinnost požárnípoplachových směrnic, evakuačního plánu, činnost všech zaměstnanců Věznice Karviná při vyhlášení hesla HORŘÍ, a zejména prověření činnosti VISS OVAJS při nahlášení požárního poplachu.

Přesně v 9.59 hod. celá akce končí. Nikde nehořelo, nic se nestalo.

Marcela Struhalová, tisková mluvčí

V Opavě o mediaci

OPAVA • Na otázku mediace v podmínkách výkonu trestu odnětí svobody bylo zaměřeno druhé zasedání poradního sboru ředitele Věznice Opava, které se uskutečnilo 20. dubna 2007. K účasti byli přizváni externí odborníci: předseda Okresního soudu v Opavě Mgr. Jiří Urban, zástupkyně opavské pobočky Probační a mediální služby Silvie Trpišová, vedoucí Ústavu pedagogických a psychologických věd Slezské univerzity v Opavě Doc. PhDr. Bohumil Koukola, CSc, okresní ředitel policie ČR plk. Ing. Zdeněk Mohyla, zástupce Bílého kruhu bezpečí Mgr. Julius Kopčanský, ředitel Střední integrované školy v Opavě PhDr. Jaroslav Burda, a protidrogová koordinátorka Magistrátu Města Opavy paní Dagmar Polášková.

Pracovníci věznice poradnímu sboru předložili materiál shrnující konkrétní výsledky v aplikování mediací během výkonu trestu odnětí svobody. Největší prostor byl věnován především mediacím zaměřeným na osoby poškozené trestnou činností.

red

Externí účastníci zasedání poradního sboru (zprava): plk. Ing. Zdeněk Mohyla, PhDr. Jaroslav Burda, paní Dagmar Polášková, Mgr. Julius Kopčanský a Mgr. Jiří Urban

Celorepubliková porada 1. a služebních zástupců ředitelů vazebních věznic a věznic

PRAHA • 1. zástupci ředitelů českých věznic se sešli 22. 23. května 2007 v pražské zotavovně Vězeňské služby ČR. Jejich poradu zahájil generální ředitel Vězeňské služby ČR genmjr. PhDr. Luděk Kula a dále vystoupil se svým příspěvkem náměstek generálního ředitele pro bezpečnost a výkon služby plk. Mgr. Milan Václavěk.

V rámci porady dále vystoupili jednotliví ředitelé odborů se svou odbornou problematikou, přičemž větší pozornost z časového i věcného hlediska byla věnována činnosti odborné komise ředitele věznice a to nejen v souvislosti s pracovním zařazením odsouzených, ale i realizací vybraných právních institutů dle vnitřního předpisu Vězeňské služby ČR.

Hana Podzemská, vedoucí organizačního oddělení Kabinetu GR

Péče o zaměstnance je na

Jednou z činností v rámci péče o zaměstnance a jejich rodinné příslušníky je i zpeřtění nabídky dostupné formy odpočinku při dovolené s rodinami v zařizeních zahraničních vězeňských služeb, se kterými spolupracujeme na základě smluv. Tyto smlouvy nám umožňují uzavřít dohody o výměnných rekreačních.

Na základě smluv o spolupráci s vězeňskými službami Polska a Slovenska provádí Vězeňská služba České republiky výměnné rekreace i v roce 2007. Před podpisem je i smlouva o výměnné rekreaci s Vězeňskou službou Maďarska. Termín této rekreace pro účastníky z České republiky je předběžně stanoven na období od 30. července do 8. srpna 2007, 9 nocí pro 30 osob. Účastníci této rekreace navštíví dvě místa v Maďarsku, a to od 30. července do 4. srpna 2007 Igal - lázeňské místo asi 40 km

od Balatonu - a od 4. srpna do 8. srpna 2007 Pilisszentkereszt - školicí středisko nedaleko Budapešti.

Nabídka výměnné zahraniční rekreace v Polské republice a na Slovensku pro rok 2007:

V letošním roce se uskutečňuje výměnná zahraniční rekreace v Polské republice v Zakopaném. Výměna je určena pro celkem 35 osob v termínu 16.-29. srpna 2007 (13 dní pobytu).

Městečko Zakopané

Známe středisko zimních sportů se nachází na severní straně Vysokých Tater. V Polsku jsou jen tři místa s kouzelnou obchodní ulicí, a to ve Varšavě, v Sopotech a právě v Zakopaném. Nedaleko jsou i největší trhy v Polsku ve městečku Nový Targ. Ceny tam jsou většinou uváděny ve slovenských korunách. Na trhu se dá však platit

zlotými, eury i českými korunami. Pro ten případ požádejte v rekreačním středisku o aktuální kurz pro svou orientaci.

Středisko vzdělávání zaměstnanců Vězeňské služby Polska leží ve středu města, u křižovatky ulic T. Kościuszki a Krupówki. Má k dispozici 116 míst z toho 39 pokojů I. kategorie s koupelnami a 5 pokojů II. kategorie, s koupelnami vedle pokoje. V nabídce jsou pokoje: jedno-, dvou-, tří- a více lůžkové (4-6 osob). Všechny pokoje mají chladničku, televizor a telefon. Pokoje jsou zařizeny sedacím nábytkem, nezbytnou sadou stolního nádobí a varnou konvicí. Středisko má nevelké parkoviště pro osobní vozidla.

Cena je stanovena na 670 Kč na den za osobu (plná penze), příspěvek z FKSP je stejných podmínek jako u domácí rekreace.

Ve Slovenské republice se uskutečňuje výměnná zahraniční rekreace v lokalitách Kováčová pro 18 osob v termínu od 2. do 11. července 2007 (9 dní pobytu) a Omšenie pro 19 osob v termínu od 30. července do 8. srpna 2007 (9 dní pobytu).

Rekreační středisko Kováčová

Kováčová se nachází u města Banská Bystrica. Pokoje jsou vybaveny koupelnou se sprchovým koutem a WC, telefonem, lednicí, rádiem a TV se satelitními programy. Dále středisko nabízí knihovnu, venkovní termální bazén, který je vybaven tryskami s protiproudem a nočním osvětlením, volejbalové a nohejbalové antukové hřiště, tenisový kurt s umělým travnatým povrchem, ruské kulečky, stolní tenis, basketbal a oddychové zóny na občerstvení a opalování, dále jsou k dispozici horská kola pro děti i dospělé.

Rekreační středisko Omšenie

Středisko se nachází přímo v Trenčanských Teplicích. Dvoulůžkové pokoje jsou vybaveny koupelnou, WC, TV se satelitními programy, rádiem, telefonem, ledničkou a balkonem. Rekreačním dále nabízí zimní zahradu, tělocvičnu, posilovnu, stolní tenis, krytý bazén, te-

Zakopané

Rýnovičtí se převlékli za indiány

RÝNOVICE • Zorganizovat dětský den pro naše děti se již pro perfektně sehraný realizační tým více než 20 zaměstnanců a jejich rodin stal samozřejmostí. Každoročně se scházejí, radí, malují, nakupují, vymýšlejí a my ostatní se jen těšíme a zvědavě přihlížíme. Letos se o víkendů 1.-3. června rekreační zařízení Sloup v Čechách přeměnilo v indiánskou vesnici. Každý dětský účastník „vyfasoval“ indiánskou přezdívkou a kromě ozdoby korálků a pomalovaného obličejů taky pravý indiánský tomahavk. K svátku byly pro děti připravené dárky, ale ty si musely poctivě vybojovat. Malí indiáni stříleli z luku na bizona, házeli oštěpem, luštili indiánské rébusy, malovali na kameny a překonávali překážkovou dráhu. U nedalekého rybníka na ně čekala kánoe, kde se děti učily pádlovat. Nechybělo překvapení. Odpoledne do tábora zavítali jezdci na koních a až do večerních hodin se mohl každý zájemce povozit. Večer jsme opékali burty, hrálo se na kytaru, zpívalo a pro malé děti byly v indiánském tepce připraveny pohádky na dobrou noc. Víkend jsme si opravdu užili a všem, kdo akci připravovali, patří naše velké díky.

Bc. Monika Králová, tisková mluvčí

Víkend v termálních lázních

Hromadná fotografie účastníků zájezdu

OSTRAVA • Vazební věznice Ostrava uspořádala ve dnech 16.-18. března 2007 pro své zaměstnance a rodinné příslušníky relaxační a ozdravný víkend v termálních lázních. Po příjezdu na Slovensko do města Velký Meder bylo připraveno večerní koupání v místních termálních lázních, které všichni účastníci zájezdu s velkým nadšením po pětihodinové cestě autobusem přivítali.

Na sobotní dopoledne byla naplánována prohlídka maďarského městečka Győr, původního keltského města Arrabony. Město Győr se řadí na třetí místo mezi

maďarskými městy, kde bylo zachováno nejvíce uměleckých památek z doby minulé. Odpoledne všechny osvěžilo koupání v překrásném prostředí termálních lázních Győr. Po návratu na Slovensko následovala volná zábava.

Při nedělní zpáteční cestě proběhla exkurze s odborným výkladem vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros. Celý zájezd byl podbarven slunečným počasím, dobrou náladou a určitě se neminul s účinkem odpočinout si od každodenních pracovních a rodinných povinností.

Marie Bálková, tisková mluvčí

Mezinárodní den žen

Taneční soubor Malenky

OSTROV NAD OHŘÍ • Již potřetí se pod záštitou Fondu kulturních a sociálních potřeb uskutečnilo setkání zaměstnanců Věznice Ostrov u příležitosti jejich svátku v kulturním domě v Ostrově. Pro ženy nejprve vystoupil taneční soubor Malenky a potom je svou produkcí potěšil hudební soubor Orbis Picus. Celý večer probíhal v duchu tanečního reje, podporovaného skvělou živou hudební produkcí.

Ženy, ať už příslušnice nebo občanské pracovníce, jsou mezi zaměstnanci věznice ve výrazné menšině. Proto dvojnásobně potěš, že si jejich práce vedení věznice váží a dovede ji ocenit takovým milým způsobem.

Ing. Zdeňka Stöckbauerová, tisková mluvčí

še práce

nisové kurty, půjčovnu horských kol, léčebné procedury, cvičení s fyzioterapeutem, jógu, psychosomatické cvičení, knihovnu a disko s reprodukcí hudby.

Cena je v obou případech 670 Kč na den za osobu (plná penze), příspěvek z FKSP je za stejných podmínek jako u domácí rekreace.

Do oblasti péče o zaměstnance spadá i zajištění ozdravných pobytů, které jsou podmínkou pro výkon služby příslušníka Vězeňské služby ČR.

JUDr. František Mühlfeit,
právník odboru personálního GR VS ČR

Kováčková

Hodnocení

První běh školení hodnotitelů s lektory (pro pilotní průzkum)

Jak hodnotit?

Neodmyslitelnou součástí každého odborného přístupu je jeho metodologická stránka. Jsme před závěrečnou otázkou našeho spíše teoretického úvodu do problematiky hodnocení ve spojitosti s novým nástrojem SARPO I: jakým způsobem chceme vlastně dosáhnout všech proklamovaných cílů, které byly prezentovány v předcházejícím příspěvku na téma *Koho a co hodnotit?* (České vězeňství č. 1/2007). Pojďme tedy alespoň trochu nahlédnout do samotné „kuchyně“ nástroje, a podívat se (modelově) na přípravu pár „dobrot“.

SARPO I: nástroj nebo dotazník?

Ještě než se však pustíme do odpovědi na otázku *Jak hodnotit?* v rámci nového systému SARPO I, je důležité blíže vysvětlit naše základní východisko. Již bylo dříve naznačeno, že pojetí SARPO I, především jako metody vypořádání s penitenciárním vyhodnocováním rizik a potřeb pachatelů trestné činnosti, dáváme přednost před pojetím nástroje jako pouhého souboru formulářů či rozsáhlejšího dotazníkového modulu. Tento rámec vnímání hodnoticího systému považujeme za klíčový v tom ohledu, že významně osvětluje a vymezuje postavení hodnotitele vůči tomuto nástroji. SARPO I je především prostředkem, který nabízí jednotný postup při identifikaci a vyhodnocování rizik. Na základě tohoto postupu pak nástroj „nutí“ plánovat strategii resocializační intervence právě s ohledem k naplňování kriminogenních potřeb a minimalizaci rizik pachatelů. Do hodnoticího procesu několika (po sobě jdoucích) hodnotitelů tedy vnáší tolik potřebnou jednotnou strukturu *kladení otázek, zjišťování, sledování, vypočítávání, škálování apod.* s tím, že výstupem nejsou předem dané kategorické závěry pro to, co a jak se má dělat – proč také? Nakonec rozmanitě a stěží srovnatelné podmínky a možnosti takové plánování ani neumožňují.

Zároveň SARPO I je, nebo spíše jednou bude, jeho další modifikovaná verze, výchozím bodem pro zahájení hodnocení v jakémkoli místě a čase. Návaznost a kontinuita využití je, zdá se, téměř nevyčerpatelná. Přesto se liší od „láčkového stroje“ tím, že potřebuje kvalifikovaného, kreativního a kritického, poučeného uživatele, který dokáže nástroj vnímat jako prostředek

při hledání nesnadné cesty za pravdou – tedy při snaze o objektivní identifikaci rizik a potřeb pachatele. Nástroj pomáhá hledat odpovědi na esenciální otázky, které by hodnotitele měly zajímat při analýze, diagnóze a prognóze opětovného selhání pachatele. V tomto ohledu považujeme SARPO I za interaktivní nástroj, velmi vzdálený pouhému dotazníku či formuláři, který hodnotitele doslova pobízí k základním podstatným úkonům jako je: *získávání informací, jejich ověřování, jejich vyhodnocování, interpretace dosažených výsledků, odůvodnění závěrů a doporučení k naplňování kriminogenních potřeb, navržení konkrétních kroků k minimalizaci rizik, sledování vývoje, snižování rizik a další.*

Charakteristika trestné činnosti

Trestná činnost je vnímána jako souhrn jednotlivých kriminálních dějů, za kterou byl pachatel odsouzen. Charakteristiku těchto pachatelových kriminálních skutků zde představuje *Trestní minulost*, která vypovídá o tom, kolikrát došlo k odsouzení pachatele, jaké formy trestů byly využity a kolikrát došlo k selhání pachatele při využití tzv. odklonů od využití druhů trestů spojených s uvězněním. Dále zde charakteristiku představuje *Riziko újmy*, které se zaměřuje na závažnost způsobené újmy, a to na základě výskytu závažných skutečností, jako jsou prvky násilí, přítomnost sexuální motivace a ohrožování společnosti šířením toxikomanie vůči osobám mladším 18 let věku. Toto riziko je nutné pojímat plně v rámci jeho dané definice, jakožto trvalého či obtížně odstranitelného fyzického či psychického následku trestné činnosti. SARPO I se úmyslně zaměřuje na analýzu nejzávažnějších, z hlediska života, ohrožujících, rizik, proto zde není prvotně detekována z hlediska újmy méně závažná kriminální činnost (např. majetková).

Uvedli jsme dva důležité faktory. Jednak skutečnost opakování kriminálního jednání a jednak újmu způsobenou kriminálními skutky. O tom, že deset odsouzení je více než dvě, není sporu. Riziko vyplývající z charakteristiky trestné činnosti ale nechce poukazovat pouze na kvantitu trestní minulosti, nýbrž i na kvalitu z hlediska *rizika újmy*. To znamená, že čím více jsou závažné skutečnosti přítomny v trestné činnosti, tím vyšší je riziko. Protože se jedná o metodu vyhodnocování odsouzených v rámci

institutu podmíněného propuštění, výrazně se na konečném výsledku podílí také samotné porušování alternativních trestů.

Na otázku, *jestli je riziko vyšší u desetkrát souzeného pachatele A, který se dopustil pouze násilí v jednom případě, přičemž jeho ostatní případy mají majetkový charakter, nebo u dvakrát trestaného odsouzeného B, který se dopustil v jednom případě násilí a v druhém případě sexuálního deliktu, můžeme odpovědět, že z našeho pojetí vychází jako rizikovější pan B. Trestní minulost sice není tak pestrá co do kvantity, ale v kriminálních jednáních se u něho vyskytlo více závažných skutečností (z hlediska definice rizika újmy), jako je násilí a sexuální pohnutka.*

V praxi se potom otevírá otázka, jak vlastně interpretovat výslednou hodnotu rizika. Vysoké riziko může vyjít pachatelů, který se nedopustil žádného z definovaných trestných činů, ale opakovaně selhával při alternativním postupu soudů, stejně tak jako pachatel, který se dopustil z hlediska rizika újmy pouze závažné trestné činnosti. Způsob samotného výpočtu je však věcí vývoje nástroje, který bude citlivější na všechny proměnné, jež v první verzi nástroje nemohly být uchopeny. Samozřejmě záleží i na samotném cíli, který tímto výpočtem sledujeme, a z dlouhodobého hlediska na tom, jak se bude měnit samotná filozofická idea hodnocení jako taková.

V této části práce chceme, aby riziko vycházelo z kvalitativního vyhodnocení tzv. tvrdých dat. Zde se jedná se o skutečnosti, které jsou jednoznačně dány, protože se staly v minulosti. V tuto chvíli se zatím ještě neřeší okolnosti jako spouštěcí mechanismy, postavení oběti a další faktory, které mají opodstatněný význam – to je otázkou další analýzy a odráží se to v dalších výstupech nástroje. Teprve až všechna tato rizika budeme mít vedle sebe, můžeme provést závěrečnou interpretaci a pokusit se o predikci rizik budoucích. Zjednodušené mechanicky řečeno, nejdříve rozebereme jednotlivé součástky, zjistíme jejich charakteristiky (zvážíme, změříme, posoudíme) a poté se pokusíme nalézt jejich místo a funkci v celku s tím, že se ptáme, jakou roli hrály a jak lze ovlivnit jejich činnost.

Riziko potenciální újmy

Tato další, v pořadí druhá část nástroje je podmíněna existencí prvků závažného násilí, sexuálních pohnutek a ohrožení společnosti

šířením toxikomanie mezi osobami mladšími 18 let věku v aktuální trestné činnosti. Jestliže tedy v první části identifikujeme některý ze tří uvedených prvků v časovém rozmezí, t.j., současnosti, analyzujeme trestný čin, za který si odsouzený odpovídá svůj trest v současné době. V mnoha případech je pachatel odsouzen za více kriminálních deliktů, pak analyzujeme především ten, který z hlediska újmy považujeme za závažnější. *Například se pachatel mohl dopustit opakovaného výtržnictví a ublížení na zdraví, pak si vybíráme pro analýzu to jednání, které způsobilo větší následek (kritériem se může stát doba ošetřování oběti, speciální lékařská péče, použití zbraně apod.).* V této fázi je nutné také zůstat při zemi, neboť možnost analýzy probíhá v rámci možností a schopností hodnotitelova posouzení. Může se také stát, že se pachatel dopouští násilí dlouhodobě a opakovaně, obzvláště v případech domácího násilí, týrání svěžené osoby, znásilnění apod. V těchto případech jsou předmětem rozsudku jednotlivé někdy až blíže nespecifikované kriminální útoky stejného charakteru, které si zaslouží spíše souhrnnou, popř. zobecněnou analýzu.

Tento postup vychází částečně ze zcela pragmatického hlediska analýzy pouze dostupného spisového materiálu, který je k dispozici jen za aktuální trestný čin. Tento přístup se jeví dále jako opodstatněný v případech, kdy se například násilí pachatel dopustil před dlouhou dobou, např. před dvaceti lety. K odhadu pravděpodobnosti další újmy i takový skutek spáchaný kdysi v minulosti hraje jistě důležitou úlohu, avšak potencialita hrozby další újmy je menší než u aktuálního násilného jednání pachatele.

Riziko vychází z důkladné analýzy samotného kriminálního jednání, vztahu pachatele a oběti, spouštěcích mechanismů se stálým zřetelem k objektivnímu potenciální újmy. Protože se však pohybujeme v oblasti „co se může stát“, je riziko vyhodnocováno metodou pravděpodobnostního (subjektivního) odhadu. Jistota „spekulativnost“ tohoto odhadu odbourává nutnost jeho obhajitelnosti na základě podložených skutečností a s tím souvisejících okolností. Jestliže má hodnotitel za to, že pravděpodobnost způsobení potenciální újmy ze strany pachatele u ženy je velmi vysoká, musí mít pro toto stanovisko obhajitelné argumenty. *Např. velmi vysoké riziko vyplývá přímo z aktuální trestné činnosti, kde oběti se staly ženy, které s ním byly v bezprostředním intimním vztahu a které byly pachatelem dopředu vytýpovány jako submisivní. Toto riziko podtrhuje i trestní minulost právě s prvky násilí se sexuálního kontextem namířenými vůči osobám opačného pohlaví. S ohledem ke skutečnosti, že u pachatele přetrvává prezentující negativní vztah k oběti, neboť je považuje za příčinu svého uvěznění a své životní neštěstí, lze odůvodnit pravděpodobnost potenciální újmy této kategorie obětí jako velmi vysokou.*

Dynamické faktory

Jedná se o obsahově nejrozsáhlejší část nástroje, což odráží i jistou náročnost způsobu vyhodnocování a vyplývá to i ze skutečnosti, že se ocitáme v části tzv. měnitelných faktorů, které se vyvíjejí a na změnách může/musí mít významný podíl samotný pachatel. V sedmi oblastech dynamických faktorů je celkem de-

finováno čtyřicet stanovených rizik. Každá z těchto oblastí je objektivně hodnocena na základě identifikace právě těchto nabízených rizik. V této objektivní rovině hodnotitel pouze zaznamenává ta rizika, která odpovídají nebo odpovídaly dané situaci, aniž by přihlížel k celkovému kontextu a vývoji těchto rizik nebo k postoji samotného pachatele.

Jestliže tedy např. pachatel před výkonem trestu žil u svého kamaráda a adresou trvalého pobytu bylo sídlo ohlašovny, pak lze objektivně identifikovat riziko nejistého bydlení v oblasti dynamického faktoru Bydlení a určit jeho míru rizika výpočtem. V průběhu výkonu trestu však zjistíme, že pachatel opětovně navázal kontakt s rodiči a bydlení může mít u nich zajištěno, což potvrdí žádostí o přihlášení pachatele k trvalému pobytu nebo máme informace o tom, že pachatel byl oficiálně potvrzeno ubytování v azylovém domě atd. Na základě těchto poznatků může hodnotitel hodnotu objektivního výpočtu ještě subjektivně snížit o stanovený počet bodů nebo může hodnotu objektivního výpočtu zvýšit v případě, že pachatel situací bydlení podceňuje, odmítá spolupracovat na snížení rizika v bydlení apod.

Tímto dvojím způsobem jsou vyhodnocena rizika ve všech oblastech dynamických faktorů, na základě kterých se vypočte tzv. konečné riziko, což je jakousi „střední cestou“ mezi objektivním a subjektivním zhodnocením. Poznatek hodnotitele o míře subjektivního zpřesnění objektivního hodnocení je velice přínosný a může být kritériem pro návrh způsobu a intenzity intervence. Samozřejmě i tento nástroj počítá se situací, že nemáme v určitém časovém úseku dostatek relevantních informací, a proto nelze jednoznačně určit, zda představuje pro pachatele riziko či nikoli. Pro tyto případy je k dispozici prostor pro označení chybějících údajů, které se budou moci v jakékoli fázi práce s nástrojem doplnit.

Součástí této třetí části je vedle objektivního a subjektivního výpočtu rovněž práce s pachatelovou motivací. To bude představovat pro pracovníky vždy určitou výzvu a to zejména v těch případech, kdy riziko bude vyhodnoceno jako vysoké či velmi vysoké, ale ochota odsouzeného ke spolupráci jako malá a ještě menší. Dále kromě možnosti vlastního sebehodnocení bude dotčený seznámen s výslednými riziky dynamických faktorů, se kterými se může nebo nemusí ztotožnit. Může nabídnout vlastní návrhy vedoucí ke snížení identifikovaných rizik, popř. doplňuje argumenty, proč ten či onen faktor není rizikový apod. V každém případě je mu představen jasný a srozumitelný přehled o těch skutečnostech, které jsou mu „k tíži“ a se kterými se může pokusit za pomoci odborníků něco udělat.

Závěrečný výstup

K této části nástroje se přistoupí v okamžiku, kdy jsme vyhodnotili rizika vyplývající z trestné činnosti, potenciální újmy a dynamických faktorů, které jsou doplněny reflexí a sebereflexí pachatele. Úkolem hodnotitele se stává snaha o komplexní a příčinnou interpretaci získaných výsledků s ohledem na rizika a potřeby pachatele. Takový závěr se potom stává podkladem pro resocializační plánování a následnou intervenci. Jak již dříve psali, současné ná-

stroje (čtvrté generace) v sobě zahrnují cílené kroky v práci s pachatelem a jejich postupné vyhodnocování. Nástroj tedy pracuje opravdu jako „nástroj“ – musí umět zhodnotit, zda došlo u odsouzeného k posunu, ke snížení rizik, a tudíž že může dojít k realizaci dalších opatření a postupů.

Vzdělávání a školení

Je nástroj SARPO 1 a jeho filozofie taková novinka? Je a není. Je nový ve způsobu shromažďování, třídění a vyhodnocování získaných dat s následným cílem předpovídat budoucí chování odsouzeného ohledně páchaní trestné činnosti a řešení problémů (potřeb) v osobním životě ve vztahu k této trestné činnosti. Není nový v tom ohledu, že nestavíme na zelené louce a jisté hodnocení odsouzených, byť převážně subjektivní, nestructurované, nestructurované a jinak zacílené, realizujeme již nyní. Každopádně naučit se kvalitně hodnotit a používat efektivně výsledky hodnocení v cíleném zacházení s odsouzenými si vyžádá jistý čas a úsilí. Klíčovým momentem určitě bude, jak se předání takových dovedností (nejen informací!) postupně stane nedílnou součástí kontinuálního vzdělávacího procesu. Bude to obtížný úkol, protože předání dovedností nutně předchází jejich získání. A do této fáze „získávání“ jsme teprve nedávno vkročili. Samostatnou kapitolou je identifikace zaměstnanců s filozofií a metodou hodnocení rizik a potřeb: k tomu, aby byla úspěšná, bude třeba zabezpečit solidní teoretický základ metody, výzkumné ověření a výsledky, pozitivní zkušenosti, odbornou diskusi a dobrý management zavádění SARPO 1 do praxe. Dá se konstatovat, že celkově nelze nic urychlit, zejména ne administrativními zásahy. Nicméně i bez nástroje a školicích skript je možné postupně měnit přístup, např. nový metodický list ředitelů odboru výkonu vazby a trestu GR VS k hodnocení odsouzených (č. 15/2007) je jedním ze stavebních kamíneků hodnotící mozaiky.

Pilotní průzkum ve věznicích

Podstatnou skutečností na vývoji SARPO 1 je, že se podařilo rozběhnout v březnu tohoto roku pilotní průzkum ve věznicích a vazebních věznicích a v probačních střediscích. Multidisciplinární tým vyškolil na celkem 50 hodnotitelů z obou služeb (31 z VS), kteří nyní ve fázi před podmíněným propuštěním hodnotí odsouzené za pomoci elektronické verze nástroje. Výsledné analytické zpracování získaných dat (průběžné na podzim 2007, konečné v březnu 2008) a naše vlastní vyhodnocení nám přinese cenné informace, jak dál postupovat v nastavení nástroje a jeho modifikaci.

Zdá se nám, že navazující články o hodnocení rizik a potřeb jsme alespoň pro tuto chvíli vyčerpali z různých úhlů filozofickou a teoretickou část problematiky; jsme ale teprve na začátku a otázek vyvstává mnoho. V dalších textech bychom se rádi zaměřili na jednotlivé případy z penitenciární praxe a názorně demonstrovali předpokládané výhody používání SARPO 1 oproti stávajícímu převažujícímu přístupu k hodnocení odsouzených.

Mgr. Michal Petras, metodik OVVaT GR VS,
Mgr. Jindřich Hůrka, soc. pracov. Věz. Plzeň

Zaměstnávání vězněných osob v České republice

Zaměstnávání odsouzených osob je v ČR řešeno zákonem č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu. V paragrafu 28 tohoto zákona jsou stanoveny odsouzeným základní povinnosti. Jedna z těchto základních povinností je povinnost pracovat, pokud je odsouzenému přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce. Zaměstnávání osob ve vazbě se řídí zákonem č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby. V zákonu je stanoveno, že obviněný může být na vlastní žádost po dobu trvání vazby pracovním zařazen. Jeho pracovní zařazení se řídí Zákoníkem práce (č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Odměňování odsouzených osob a hospodářská činnost Vězeňské služby ČR jsou upraveny Vyhláškami Ministerstva spravedlnosti České republiky.

Současná situace v zaměstnávání vězněných osob

Vězeňská služba ČR v současnosti vnímá zaměstnávání odsouzených jako činnost, pomocí které se v rámci resocializačního programu usiluje o přijatelný návrat odsouzeného do společnosti cestou získání konkrétní odbornosti, kvalifikace a v neposlední řadě potřebných pracovních návyků. Práce je organizována způsobem, který odpovídá mimovězeňskému standardu a který zvyšuje schopnost odsouzených uplatnit se na trhu práce po propuštění z výkonu trestu.

Zaměstnávání vězněných osob umožňuje vylepšit ekonomickou situaci vězňů. Snižuje společnosti hrazené náklady výkonu trestu, odsouzený se aktivně podílí na úhradě sociálního a zdravotního pojištění, podílí na platbě daně z příjmu a může plnit výživovací povinnosti vůči rodině a hradit další pohledávky (např. náklady trestního řízení atd.).

V květnu 2007 byla průměrná zaměstnanost odsouzených osob 61,76 %. Do práce tedy bylo zařazeno 8007 odsouzených z 12 965 odsouzených zařaditelných při celkovém průměrném počtu 16 722 odsouzených osob. Průměrná měsíční pracovní odměna odsouzeného činila 3823 Kč.

V roce 2006 bylo pracovním zařazeno 34 vazebně stíhaných obviněných při celkovém průměrném počtu 2416 obviněných osob.

Formy zaměstnávání odsouzených:

- vnitřní režie a vlastní výroba;
- vzdělávání denním studiem;
- podnikatelské subjekty;
- středisko hospodářské činnosti.

Vnitřní režie a vlastní výroba

Odsouzení zařazení na pracoviště ve vnitřní režii vykonávají pracovní činnosti spojené se zajištěním běžného chodu věznice (stravování, úklid, základní údržba budov a inventáře, prádelství). Pracovní doba je stanovena podle

množství vykonávaných pracovních činností. V květnu 2007 byl počet zaměstnaných odsouzených ve vnitřní režii a vlastní výrobě 2462 osob, což je 30,7 % podíl na celkové zaměstnanosti odsouzených. V roce květnu 2007 činila průměrná měsíční pracovní odměna 4026 korun.

Pracoviště vlastní výroby zajišťují na základě požadavků jednotlivých věznic výrobu kancelářského a vězeňského nábytku v rámci dřevěné a kovové výroby, dále zhotovují textilní výrobky pro odsouzené i pro příslušníky VS a zajišťují provoz tiskárny.

Pracovní odměny odsouzených zařazených na těchto pracovištích jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Např. v roce 2006 bylo na pracovní odměny vynaloženo 121 milionů Kč.

Vzdělávání denním studiem

Vzdělávání je vedle pracovních aktivit nedílnou součástí resocializačních programů. Vzdělávání nebo zaučení odsouzených k získání potřebných pracovních návyků je vzhledem k jejich trvale klesajícím kvalifikačním předpokladům v současné době nezbytností. Je realizováno především v rámci výuky Školného a vzdělávacího střediska Vězeňské služby ČR, které má pobočky v sedmi věznicích.

Podnikatelské subjekty

Další formou zaměstnávání vězněných osob je práce u podnikatelských subjektů. Zařazení odsouzeného na práci k podnikatelskému subjektu se uskutečňuje na základě smlouvy o zaměstnání mezi podnikatelským subjektem a věznicí. K práci u podnikatelského subjektu musí dát odsouzený v souladu se zákonem o výkonu trestu písemný souhlas.

V květnu 2007 byl průměrný počet zaměstnaných odsouzených u podnikatelských subjektů 2653 osob, což je 33 % podíl na celkové zaměstnanosti odsouzených. V květnu 2007 činila průměrná měsíční pracovní odměna 4077 korun.

U podnikatelských subjektů se jedná zejména o práci manuálně méně náročnou, jako jsou kompletace výrobků, balení propagačních materiálů, lepení obálek, výroba jednoduchých výrobků z oblasti sklářství nebo strojírenství. Celkově vězeňská služba v současné době spolupracuje s 182 (včetně hospodářské činnosti s 240) firmami, průměrně zaměstnávajícími 16 odsouzených.

Podnikatelské subjekty se v současné době zajímají zejména o možnost pracovního umístění odsouzených na svých pracovištích mimo areály věznic. Přes tento zájem je však složité tuto spolupráci rozšiřovat, protože klesá počet odsouzených, kterým může být na základě stanovených kritérií udělen volný pohyb při plnění pracovních úkolů, případně je zařadit na nestřežená pracoviště mimo areál věznice.

Středisko hospodářské činnosti VS ČR

Zaměstnávání odsouzených touto formou se realizuje ve čtrnácti věznicích a vazebních věznicích, u nichž jsou zřízeny provozovny střediska hospodářské činnosti. Středisko hospodářské činnosti provozuje svoji činnost jako dobrovolnou podnikatelskou aktivitu v rámci živnostenských oprávnění. V květnu 2007 byl počet zaměstnaných odsouzených v hospodářské činnosti 1473 osob, což je 17,7 % podíl na celkové zaměstnanosti odsouzených. V květnu 2007 činila průměrná měsíční pracovní odměna 3027 korun.

Při nabízení výrobků a služeb na trhu má Středisko hospodářské činnosti VS ČR postavení běžného podnikatelského subjektu. Jediné usnadnění při získávání zakázek se týká výjimky, která je zakotvena v zákonu o veřejných zakázkách. Jedná se o případ, že jsou dodávky uskutečňovány vězeňskou službou jiné organizační složce státu a že se jedná o podlimitní zakázku (její hodnota nepřesahuje 4 290 000 Kč bez DPH).

Hospodářská činnost přináší kromě zaměstnávání vězněných osob, také zisk. Zisk je každoročně přerozdělován (např. v roce

2006 byl zisk 26,6 milionu Kč) a poté využívan k rozvoji provozovny, ale též využíván k rozvoji věznice, ve které je provozovna. Tyto prostředky věznice využívají jako mimorozpočtový zdroj, např. pro opravy a údržbu majetku, na nákupy strojů a zařízení nebo výpočetní techniky.

Většina provozoven střediska hospodářské činnosti nevyrábí produkty, ale zpracovává výrobky a materiál, který není ve vlastnictví provozovny, nebo poskytují pracovní sílu. Provozovny pracují na základě smluv o dílo nebo o provedení práce a na základě smluv o zaměstnání. Jedná se především o činnosti: kompletace výrobků, drobné ruční práce, pomocné zednické práce, sezonní práce v zemědělství, lesnictví, úklidové práce.

Služby poskytují provozovny Střediska hospodářské činnosti VS ČR Příbram a Rýnovice. Jedná se o služby v oblasti prádelnictví. Produkty vězeňské služby vyrábějí čtyři provozovny střediska hospodářské činnosti, a to Heřmanice (výroba kovo), Praha-Pankrác (výroba kovo a tiskárna), Jiřice a Mírov (výroba nábytku).

Produkty výroby kovo (provozovny Heřmanice a Praha-Pankrác) jsou např. skříně na spisy, regály, okrasné mřížky, vrata, zahradní sedací soupravy, komponenty lešení. Jedná se především o výrobu na zakázku.

Provozovny střediska hospodářské činnosti vyrábějící nábytek nabízejí výrobu především kancelářského nábytku zhotovovaného z laminových dřevotřískových desek v široké škále barevných dezénů. Tyto výrobky se uplatňují zejména ve státní správě. Nejvýznamnější zakázkou v objemu 37 milionů Kč bylo v roce 2006 vybavení justičního areálu Na Mláčkách nábytkem. Mimo resort ministerstva spravedlnosti vězeňská služba spolupracuje například také s ministerstvem vnitra, ministerstvem zahraničních věcí, Policií ČR.

Výrobky zhotovované pro organizační složky státu se staly standardní součástí tržní ekonomiky, a musí být proto konkurenceschopné jak z hlediska ceny, kvality, životnosti, užitečných vlastností, tak i designu. Z těchto důvodů se Středisko hospodářské činnosti Vězeňské služby ČR připravuje na certifikaci systému řízení jakosti podle EN ISO 9001:2000 pro pracoviště výroby nábytku ve věznicích Jiřice a Mírov.

Perspektiva dalšího rozvoje této formy zaměstnávání odsouzených je žádoucí, protože organizování pracovní činnosti odsouzených formou hospodářské činnosti je pro smluvní partnery zajímavé a výhodné. Provozovna za ně přebírá organizaci práce a zajišťuje s tím související další pracovněprovozní činnosti. Hospodářská činnost je finančním přínosem i pro samotnou věznici.

Pro posílení oblasti zaměstnávání vězeňských osob v České republice je nezbytné vytvořit systémové předpoklady, jako jsou výstavba nových nebo rekonstrukce stávajících výrobních objektů uvnitř věznic a pořízení, obnova a rozšíření výrobních technologií. Tak lze rozšířit podmínky pro zaměstnávání vězeňských osob uvnitř areálů věznic a současně posílit objem výroby zboží dodávaného organizačním složkám státu.

plk. Ing. Radoslava Hüttnerová

Substituční léčba ve Vazební věznici Praha-Pankrác

V rámci plnění vládního úkolu Protidrogových opatření ve Vězeňské službě České republiky byl 1. dubna 2006 ve Vazební věznici Praha-Pankrác a ve Věznici Příbram zahájen ojedinělý projekt – pilotní program substituční léčby. Supervizorem celého projektu je MUDr. Petr Popov, primář oddělení pro léčbu závislosti Všeobecné fakultní nemocnice v Praze.

Pro zajištění poskytování substituční léčby ve Vězeňské službě ČR bylo při Nemocnici s poliklinikou vazební věznice zřízeno Centrum substituční terapie, které je zařazeno do center poskytujících substituční terapii evidovaných Ministerstvem zdravotnictví ČR. Ve své činnosti se řídí zákonem o výkonu trestu odnětí svobody, Standardem substituční léčby vydaným Ministerstvem zdravotnictví ČR a vnitřními předpisy vězeňské služby, řešícími zajištění poskytování léčby Methadonem.

Podstatou substituce je náhrada ilegální drogy legálním opioidem, v tomto případě Methadonem, která je provázána dalšími aktivitami v oblasti zdravotní, psychologické a sociální. Cílem je odstranění, případně zmírnění zdravotních a sociálních problémů plynoucích z drogové závislosti a zlepšení adaptace na současnou životní situaci.

Substituční léčba je metodou první volby pro pacienty, kteří nejsou schopni přijmout terapeutické metody, jejichž základním cílem je abstinence od návykových látek.

Léčba je poskytována těm odsouzeným, kteří přicházejí do vazební věznice a před nástupem trestu byli léčeni v substitučních centrech v mimovězeňských zařízeních. Odsouzení, kteří mají vykonat trest ve věznici typu s ostrahou, jsou pro zajištění kontinuity substituční léčby následně přemístěni k výkonu trestu do Věznice Příbram.

Odsouzení jsou zařazeni do programu na základě psychiatrického vyšetření a vstupního vyšetření, kdy výsledkem je diagnostický závěr s případným doporučením substituční léčby. Odsouzení jsou po podepsání Terapeutické smlouvy, která stanovuje podmínky a průběh substituční léčby, zařazeni do léčebného programu. Stanoví se jim specifický program zacházení, jsou zařazováni do dostupných aktivit jako např. skupinová terapie, individuální psychoterapie, rodinné poradenství, pracovní tera-

pie, vzdělávání o aspektech užívání návykových látek apod. Při výběru aktivit se postupuje individuálně.

Ve vazební věznici jako nástupní věznici lze tuto léčbu poskytnout maximálně 20 odsouzeným. Od začátku projektu bylo k léčbě zařazeno 11 odsouzených, z toho deset do metadonového programu a jeden do subutexového, kdy si tento odsouzený lék Subutex hradil sám. Pouze v jednom případě došlo k porušení Terapeutické smlouvy zneužíváním neordinovaných léků a odsouzený byl z této léčby vyřazen.

Odsouzení jsou ubytováni na oddělení výkonu trestu společně s ostatními a plní si zákonné podmínky výkonu trestu. Jeden z odsouzených je v současné době pracovně zařazen.

Pro zajištění optimální varianty programu v podmínkách vazební věznice bylo nutno přijmout celou řadu organizačních opatření. Zabezpečení celého projektu proběhlo ve spolupráci oddělení výkonu trestu, oddělení správního, vězeňské a justiční stráže a zdravotního personálu nemocnice s poliklinikou. Tato součinnost přispěla velkou měrou k zdárnému průběhu bez větších komplikací, stejně tak jako spolupráce s Věznici Příbram.

Na zajištění projektu byly vynaloženy finanční prostředky zdravotnické části ve výši 71 000 Kč, které byly poskytnuty z Programu protidrogové politiky.

Spuštěním pilotního programu substituční léčby se české vězeňství přiblížilo evropským vězeňským systémům, které s touto léčbou mají podstatně delší zkušenosti. Je známo, že v odborné psychiatrické veřejnosti stejně jako v laické veřejnosti neexistuje jednotný postoj k substituční léčbě. To může být jedním z faktorů zpomalujících proces rozšiřování substituční léčby jak obecně, tak i ve věznicích. V našem prostředí je negativem i malý počet věznic, které jsou schopny léčbu poskytnout. Pokud v budoucnu nastane situace, že k léčbě bude indikován větší počet odsouzených, nebude mít vazební věznice možnost tuto léčbu zajistit. Takovou situaci mohou navodit nové Standardy substituční léčby, které předpokládají podstatně větší rozšíření mimovězeňských pracovišť pro poskytování této léčby.

MUDr. Věra Kodešová
Mgr. Michaela Hájková

VELEHRAD

V rámci Dnů lidí dobré vůle byla ve středu 4. července v prostorách velehradského Stojanova gymnázia otevřena výstava obrazů malovaných vězni z celého světa. Slavnostní vernisáže se vedle dalších hostů zúčastnil také předseda vlády Mirek Topolánek.

Myšlenka vznikla z iniciativy z iniciativy zástupce hlavního kaplana Vězeňské služby ČR Otto Brocha a jednoho z organizátorů velehradských slavností Josefa Kořenka, kteří oslovili předsedu Mezinárodní komise katolických vězeňských kaplanů P. Christiana Kuhna s prosbou o instalování putovní prezentace děl první mezinárodní umělecké soutěže vězňů, již se loni zúčastnilo na 1500 vězňů ze 49 zemí celého světa. Mottem soutěže se stal název *Odkrýt tvář života* a dlužno říci, že česká kolekce patřila podle organizátorů k nejlepší. *Víme totiž, že česká vězeňská služba výtvarnou činnost vězňů už dlouho podporuje a rád bych jí za to poděkoval,* řekl při vernisáži Christian Kuhn.

Expozici čtyřiceti vítězných obrazů (mezi nimiž jsou i tři pocházející z českých věznic) již shlédli ve Vídni, Edinburghu, New Yorku, Budapešti, Římě a v několika městech Francie, Německu, ale i třeba v Libanonu. *I když jde o lidi, kteří jsou jistě právem omezení na svobodě, přece hledají právě prostřednictvím svých obrazů pravou tvář života,* podtrhl význam umění v práci s odsouzenými druhý muž mezi českými vězeňskými kaplany Otto Broch.

Na vernisáži promluvil i člen Bezpečnostního výboru a podvýboru pro vězeňství Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR František Bublan a zaujal přítomné svým posíletem: *Na obrazech jsou velmi často zobrazeny lidské oči a pro mě je to důkazem, že i v omezení na fyzické svobodě může člověk hledat svobodu vnitřní. Věřím, že české*

vězeňství je na takové úrovni, aby jim v tom mohlo pomáhat.

Pořadem slavnostního otevření, nad nímž převzal záštitu královéhradecký biskup Mons. Josef Kajnek, pověřený v rámci České biskupské konference správou vězeňské duchovní služby, provázel P. Jakub Berka a v jeho rámci vystoupil mládežnický hudební sbor AV z Kroměříže. Vedle premiéra Mirka Topolánka a poslance Františka Bublana výstavu navštívili i další čeští poslanci: členka podvýboru pro vězeňství PSP ČR Kateřina Jacques a člen Ústavního výboru Marek Benda, nechyběl ani zlínský hejtman

Královéhradecký pomocný biskup Mons. Josef Kajnek a Otto Broch

Libor Lukáš. Na závěrečném setkání s olomouckým arcibiskupem se o výstavu živě zajímala i patronka Dnů lidí dobré vůle – manželka prezidenta republiky paní Livia Klausová.

Českému vězeňství odpověděl na několik otázek jeden z organizátorů výstavy, zástupce hlavního kaplana VS ČR Mgr. Otto Broch:

Viděl jste spoustu obrazů, jak tedy vypadá pravá tvář života?

Opravdový život a jeho pravá tvář se nedá zachytit pouhým obrazem, jednoduše jej „popsat“. Život sám je příliš mnohovrstvý a nic v něm nikdy není tak, jak se na první pohled může zdát. Přesto jsem přesvědčen, že právě v malování se člověk mnohdy dokáže vyjádřit daleko lépe, než jiným způsobem.

Myšlenka zrealizovat výtvarnou soutěž vězňů z celého světa, kterou v letech 2005 a 2006 upořádala Mezinárodní komise pro katolické pastorační pracovníky ve vězení (ICC-PPC), chtěla dát prostor právě pro toto

umělecké vyjádření lidem, kteří jistě o životě mnoho přemýšlejí. Na Velehradě se sešlo padesát obrazů, namalovaných vězni. Musím po pravdě říci, že v každém, nejen v těchto vystavených obrazech, vnímám velmi osobní snahu a potřebu jejich autora vyjádřit něco ze své zkušenosti, bolesti i naděje, prostě z vlastního života. Pohled na ně ve mně vzbuzuje vždy spoustu dalších, nezodpovězených otázek. Subjektivně se mi mohou líbit některá díla více či méně, to ale v celém projektu je nejméně podstatné. Spíše si přitom uvědomuji, jak já sám nesehnám hledám a těžko bych i vyjádřil skutečnou tvář života.

Utkvěl Vám některý v hlavě více než ostatní?

Tak především se mi velmi líbí kolekce obrazů, která zastupovala Českou republiku. Sám předseda této Mezinárodní komise Christian Kuhn, který je zároveň kaplanem věznic ve Vídni, mi už před rokem řekl, že naše díla patřila z celé soutěže k těm nejlepším. To mne opravdu potěšilo a chtěl bych i tímto jejich autorům poděkovat.

Co se týká obrazů samotných musím říci, že jejich společným jmenovatelem je smutek a stesk. To je asi pro mne ten základní dojem. V něm pak jednotlivá díla splývají dohromady.

Jaká byla první reakce na Vaši iniciativu instalovat putovní prezentaci?

Letošní výstava obrazů vězňů, která se na Velehradě v rámci programu Dnů lidí dobré vůle uskutečnila, je již třetí v pořadí. Předcházející dva ročníky prezentovaly výtvarné umění vzniklé v českých věznicích. Již jsem tedy trochu věděl do čeho jdu a i když organizace byla trochu náročnější, protože bylo třeba převést kolekci obrazů z Vídně, musím říci, že díky pochopení a podpoře jak Vězeňské služby ČR, tak mých kolegů kaplanů a organizátorů, se vše nakonec podařilo uskutečnit bez jakýchkoli problémů.

Vždy se najdou lidé, kteří pochybují. Co by jste jim vzkázal?

Když před dvěma lety přišla poprvé nabídka uspořádat takovouto výstavu na Velehradě a tak veřejnosti prezentovat lidi zavřené ve

Otto Broch a brněnský biskup Mons. Josef Hrdlička

Paní Klausová se zajímala o práci zástupce hlavního kaplana i jeho manželky

vězení, nikdo z nás nevěděl do čeho vlastně jdeme a jaký bude ohlas. Musím se přiznat, že i já jsem v sobě musel překonávat určité pochybnosti. Pak jsem se na to ale začal dívat z druhé strany a řekl jsem si – a proč vlastně ne? Velmi pozitivní hodnocení těch, kteří tyto výstavy shlédli, mi v tom dali za pravdu.

Já sám pro sebe z toho vyvozuji takovéto poznání: je velmi pohodlné a nic neriskující nedělat víc, než člověk musí. Pokaždé ale, když člověk překoná sám sebe pro dobrou věc, se toto dobro nakonec zhodnotí. A vůbec nemusí jít o nějakou osobní satisfakci. Mnoho lidí mi potom řeklo, jak poprvé v životě si při prohlížení obrazů uvědomili, že lidé zavření za zdi vězení o svém životě přemýšlí a mají vnímavou a citlivou duši. Ostatně jako každý, kdo sám k sobě a ke svému životu není lhostejný.

Máte nějakou vizi do budoucna? Jak vidíte tuto mezinárodní výstavu v následujících letech?

Na tuto otázku je v současné době těžké odpovědět. Už při výstavě v roce 2005 jsem se domníval, že jde o jednorázovou záležitost. Letošní mezinárodní výstava byla určitým vrcholem, na který se bude těžko navazovat. Určitě ale budu hledat možnost, jak nejen samotné práce vězňů, ale i celé Vězeňské a duchovní služby důstojně prezentovat občanské veřejnosti. Sám osobně považuji takovýto pozitivní pohled za nesmírně důležitý. Věřím, že velehradské výstavy tomu alespoň trochu napomohly.

Václav Mitáš, Lucie Klemanová

Moderátor vernisáže P. Jakub Berka a O. Broch

Zástupce hlavního kaplana VS ČR Otto Broch

Zleva P. Jakub Berka, místopředsedkyně Vězeňské duchovenské péče Květoslava Jakubalová a Otto Broch

Otto Broch a Christian Kun

Kateřina Jacques a Michal Horáček

Christian Kun a Kateřina Jacques

Mládežnický pěvecký sbor AV Kroměříž

Poslanec František Bublan

Premiéra doprovázel moderátor P. Jakub Berka

Poslanec Marek Benda a hejtmán Libor Lukáš

Lov zvěře byl za feudalismu výsadou vrchnosti a pytláctví náleželo mezi hrdelní zločiny. V říčanských smolných knihách pobělohorského období, vedených od roku 1667, se nejprve vyskytovali pytláci pouze ojediněle. Zato v letech 1697–1712 nalézáme celkem deset pytláckých záznamů, z nichž některé jsou velmi zajímavé. To ovšem neznamená, že se dříve nepytlánilo, spíše to svědčí o postupném zdokonalování lichtenštejnské lesní správy.

Příběhy psané zločinem

Ze starých pytláckých procesů

Část někdejšího Fidrholce je dnes přírodní rezervací Klánovický les

Pytláci byli vesměs trestáni podmíněně, tj. propouštění na revers a vyhošťování navždy z lichtenštejnských panství. Při recidivě propadli hrdlem. Někdy byli vězněni pouze krátce. Avšak existuje revers Jana Drbala z roku 1708, z něhož se dozvídáme, že tento pytlák pobýl v říčanském vězení dva roky na základě výroku apelačního soudu. Jan Drbal skončil vůbec špatně. Jediný ze všech pytláků byl v roce 1712 dopaden po druhé na Fidrholci a byl podle zákona stat.

Podobně pytlák Jan Krčka musel r. 1710, „nežli byl propuštěn na revers, půl roku na obecním dále dělati“.

Pytláci takto souzení byli většinou profesionálové, kteří se pytláctvím přímo živili a pocházeli převážně z jiných panství. Mezi nimi byl i bývalý myslivec Andres Tybman (1697). Někdy byli pytláci i v přímém spojení s lichtenštejnským lesním personálem. V roce 1711 vypověděl třiatřicetiletý Tobiáš Sobotka, poddaný hraběte Trautmannsdorfa: „Dostal jsem poselství skrz forota šestajovského, zda bych potřeboval srnce, že mi Honza, forst kolodějský, k němu pomůže.“ Podobně vypověděl v témže roce třicetiletý Vít Blažej: „Byl jsem s forstem jirenským a s Honzou, forstem kolodějským,

Honza sám nám ukazoval, kudy máme jít.“ Na Fidrholci byl dvakrát s Honzou kolodějským, po třetí byl s nimi také forst jirenský. Při druhém pytláčení střílel Blažej srnce, Honza mu nadháněl a zavedl jej až k samým hranicím panství. Srnce prodal své bývalé vrchnosti, od které se předtím vykoupil. A do třetice byl v témže roce konfrontován pytlák Karel Růžička s poříčanským bažantníkem Jakubem Kaprhálkem v přítomnosti panských úředníků. Bažantník přenechal pytlákovi bažanty a jednoho zajíce.

Mariánský sloup v Říčanech pamatuje slavné pytlácké procesy

Blízkost Prahy umožňovala dobrý a výnosný obchod s kradenou zvěří. Do podloudného obchodu zvěří byli ovšem zapojeni též místní lidé. Např. roku 1703 vypovídal zatčený pytlák, padesátiletý Martin Fiala, poddaný poděbradský na říčanského obecního šenkýře Vinického, že mu prodal srnce, neboť on vždy koupil.

Z lichtenštejnských poddaných se počátkem 18. století proslavili dva pytláci z Tehova. První byl Jiřík Dršťka, který roku 1697 sběhl, opustil manželku a šest dětí, toulal se v panských lesích s kamarádem, pytláčil a kradl. Takové dvouleté nepetržité pytláčení předpokládalo nejen rozsáhlé lesy, ale i určité zázemí s možností občasných přespávání a rozvěvených trhů. Jiřík Dršťka byl odsouzen, aby stál hodinu na pránýři, měl na hlavě jelení parohy a potom byl

Opuštěná myslivna ve Fidrholci jako opomíjená památka zarůstá mechem a chátřá

navždy vypovězen z panství Uhřetěves, Kostelec a Škvorec.

Druhým slavným tehovským pytlákem byl Švancara. Ten zastřelil v noci kus černé zvěře, který chtěl spolu s pacholkem všechromského souseda Štátného na voze dopravit do Prahy. Byla na ně lesníky uspořádána hotová honička, o zvěř přišli a sami unikli do lesů. Do této akce byla zapojena i Švancarova žena a syn Štátného, kteří hlídali u vozu, kde je lesníci zadrželi. Z říčanské šatlavy však byli záhy propuštěni na revers pod podmínkou, že kdyby se za štvance prohlášený Švancara u nich objevil, vydají ho říčanskému soudu. Slib zřejmě nedodrželi, protože další záznam o tomto případu se

Kříž nedaleko centra Říčan připomíná, kde stálo v 16. století popraviště

již v archivních pramenech nevyskytuje.

Myslivec kontra pytlák

Zámek Uhřetěves. Tady sídlili panští úředníci, kterým dělalo starosti řádění pytláků.

Příběh z počátku 18. století

Nádherné lesy říčanské a kostelecké byly tehdy rezervoárem zvěře a nezákonný lov byl velkým pokušením pro pytláky i pro myslivecký personál. Tehdejší majitel panství Uhřetěves a Kostelec nad Černými lesy, význačný ekonom kníže Jan Adam z Lichtenšteina (1684–1712) pytláky důsledně stíhal. Nacházeli se mezi nimi zejména propuštění myslivci, váleční veteráni a femeslní zloději. Myslivci (forsti) podléhali dvornímu myslivci (Hofjäger), který sídlil v Kolodějích, kde byla též obora a bažantnice. Dvorním myslivcem byl v roce 1703, kdy se odehrával náš příběh, právě Matěj Rathouský. Myslivci museli při dopadení pytláků čelit ozbrojeným odhodlaným zločincům.

Tak stanul dne 19. dubna 1703 Matěj Rathouský v lese na Fidrholci (mezi Koloději, Úvaly a Jirami) proti dvěma ozbrojeným pytlákům přistiženým při činu. Došlo k přestřelce, při které Matěj Rathouský zastřelil pytláka Jana Hájka, jinak Zelenku.

Uhřetěveský hejtmán Martin Andrička ohlásil případ krajskému úřadu. Ve své relaci kvalifikoval čin Rathouského jako sebeobranu a žádal, aby byl vyšetřován na svobodě. Avšak krajský hejtmán označil Hájkovo zabití za vraždu a požadovali uvěznění Rathouského do vynesení rozsudku apelačním soudem. Tak byl Rathouský veden v poutech přes Říčany do říčanské šatlavy a hrozil mu trest smrti, nejspíše stětím. Pobouřený hejtmán Andrička po-

Majitelé panství sídlili v honosném zámku Koloděje

slal dne 12. května kníže písemné vyjádření Rathouského a svůj protest proti jeho uvěznění, kterým byla zlehčena vážnost panských úředníků v očích poddaných, a připomněl mu, že obviněný jednal v sebeobraně a při ochraňování knížecích zájmů.

A kníže opravdu zasáhl. Požádal o vyšetření nejvyššího lovcího království Českého Davida Otta z Ottenfeldu. Ten se odebral na panství Brandýs, odkud zabíhý pocházel, v tamní

vrchnostenské kanceláři provedl výslech devíti hodnověrných svědků, a zmapoval tak život oběti. První dva svědkové byli Hájkovi příbuzní, kteří se vzápětí dostavili na místo činu. První z nich tam doprovázel svoji tchyni, která byla sestrou zabitého a která ho také identifikovala. K nim se cestou přidal jeho švagr. Ostatní svědci Hájka i jeho rodinu dobře znali.

Vyjevilo se, že byli tři bratři Hájkové, synové sedláka Hájka ze vsi Polehrady a samí zloději. Pro zlodějský byl z brandýského panství vypovězení. Dva z nich byli už popraveni, jeden byl oběšen a druhý kolem lánán. Třetí se jmenoval Joachym, ale po návratu z vojny si říkal Jan. Na vojné pobýl několik let a pak se živil krádežemi a pytláctvím. Svědkové vyprávěli historky ilustrující jeho zločiny. Jak například bratři přivedli ukradenou kobylu k šenkýři do Polehrady a tak dlouho pili, až ji propili. Šenkýřka z Vrábí svědčila, že před její hospodu přivedl Joachym pár koní, které ukradl v Kostelci nad Labem, a prodal je jakémusi formanovi. Jan Vojáček ze vsi Polehrady (tato obec je shodou okolností rodištěm klasika české penologie F. J. Řezáče a od r. 1910 nese název Polerady – pozn. red.) poskytl Joachymovi po návratu z vojny bydlení v podruží. Pro jeho krádeže ho však brzy vypověděl. Joachym mu vyhrožoval vypálením a opravdu svědek záhy vyhořel.

Na obranu svého dvorního myslivce Rathouského dokonce kníže najal schopného advokáta. V důsledku toho vynesl apelační soud dne 9. července osvobozující rozsudek. Nicméně z říčanské šatlavy byl Rathouský propuštěn teprve 16. srpna a pobýl v ní celkem deset týdnů. V té době podnikaví zloději vykradli knížecí sklady krmiva pro zvěř v Kolodějích.

Matěj Rathouský poté udělal v knížecích službách kariéru. Záhy se stal lesníkem a působil v této funkci po celá desetiletí. Rodina Rathouských žije na Říčansku podnes. Ale jak málo chybělo, aby nositel tohoto jména skončil na popravišti.

K omezení pytláctví a posílení právního postavení myslivců přispěly teprve císařské patenty z let 1707, 1713 a 1726.

PhDr. Jaroslava Honcová, CSc.

Převoz památníku do Příbrami

VALDICE • Po převratných změnách roku 1989 v České republice a po rozsáhlé amnestii udělené prezidentem republiky došlo v roce 1990 k maximálnímu poklesu počtu vězňů osob ve Věznici Valdice, kde se zde nacházelo nechvalně známé třetí oddělení. V něm po roce 1948 vykonávali trest odnětí svobody komunistickým režimem perzekuovaní političtí vězni. Později toto oddělení sloužilo i k výkonu trestu zůstavení izolace pro vězně, kterým v té době byl trest smrti změněn na doživotí. Na památku obětem komunismu byl v prostorech výcházkového dvora tohoto oddělení zhotoven památník v podobě železobetonových plastik s tím, že v roce 1990 se neptedpokládalo další využívání zmínovaného třetího oddělení.

Po určité době po amnestii začaly počty vězňů osob enormně narůstat a současně byl v České republice zrušen trest smrti, který byl nahrazen novým výjimečným trestem – trestem na doživotí. Tento trest se dle zákona vykonává v odděleních se zvýšeným stavebnětechnickým zabezpečením. Po rozsáhlých rekonstrukčních úpravách na objektu ubytovny E, která vznikla v duchu dodržování základních Evropských vězeňských pravidel, včetně vězeňské architektury, bylo toto zmínované oddělení určeno pro výkon trestu pro doživotně odsouzené vězně a zvláště nebezpečné odsouzené.

Postupem času na základě požadavků různých organizací, např. Výboru proti mučení a nelidskému zacházení (CPT), vyvstal požadavek na rozšíření výcházkových prostorů pro volnočasové a sportovní aktivity odsouzených umístěných na této ubytovně. Tím ovšem vstaly dva problémy: první, že do prostor výcházkových dvorů, kde byl umístěn památník obětem komunismu, byl zamezen přístup veřejnosti, což bylo původním záměrem. A druhý problém – potřeba využití těchto prostor pro odsouzené vězně.

Vedení Vězeňské služby ČR ve spolupráci s ředitelem Věznice Valdice a předsedou Sdružení bývalých politických vězňů panem Stránským se touto problematikou začali zabývat. Předseda Sdružení bývalých politických vězňů vyjádřil přání a požadavek na reinstalaci tohoto památníku do míst přístupných široké veřejnosti, a to nejlépe do Hornického muzea v Příbrami. Po projednání tohoto požadavku s ředitelem příbramského muzea, který projevil zájem o tento památník, přistoupl generální ředitel VS ČR genmjr. PhDr. Luděk Kula k jednání se zhotovitelem akademickým malířem Jiřím Sozanským a po vzájemně uzavřené smlouvě zahájil autor plastik dne 17. 4. 2007, prostřednictvím odborné firmy a za aktivní spolupráce Vězeňské služby remontážní a reinstalační práce na přemístění památníku. Jednotlivé plastiky pak dne 19. 4. 2007 byly Vězeňskou službou převezeny do muzea v Příbrami. Po celou dobu prací ve Věznici Valdice byla velmi dobrá atmosféra a spolupráce, kdy bylo panem Jiřím Sozanským a jeho manželkou dr. Sozanskou uděleno písemné poděkování v kronice věznice za spolupráci, vstřícnost a velmi příjemnou atmosféru, která byla docela jiná než v roce, kdy památník instalovali.

Bc. Josef Witschel, tiskový mluvčí

PŘEBOR VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ČR VE VÍCEBOJI JEDNOTLIVCŮ

Přeborníku VS ČR ve víceboji B. Tupému gratuluje plk. Mgr. P. Ondrášek

PRACOV • Přebor Vězeňské služby ČR ve víceboji jednotlivců hostila ve dnech 15.-18. května 2007 Zotavovna Pracov.

I v letošním ročníku absolvovalo 28 závodníků (z toho 4 ženy) 7 disciplín: střelbu z pistole, střelbu ze samopalu vz. 61, běh na 100 m, šplh na 4,5 m, skok do dálky, běh na 3 km a plavání na 100 m volným způsobem. Střelba z pistole se prováděla na mezinárodní pistolový terč ve vzdálenosti 25 m a střelba ze samopalu vz. 61 na nekryté ležící figuru s kruhy ve vzdálenosti 50 m.

Přebor Vězeňské služby ČR ve víceboji jednotlivců lze považovat za vyvrcholení kondiční a střelecké přípravy.

V přehledu jsou uvedeny výsledky. Soutěžení ve víceboji bylo rozděleno do tří věkových kategorií: 1. věková kategorie zahrnovala ročníky 1978 a mladší, do 2. věkové kategorie se řadily ročníky 1977-1968 a ve třetí závodily ročníky 1967 a starší. Celkové první místo a zároveň titul Přeborník Vězeňské služby ČR vybojoval ppor. Břetislav Tupý z Českých Budějovic. Druhá a třetí věková kategorie byla sloučena v jednu, jelikož do třetí kategorie se přihlásili pouze čtyři účastníci. Stejně se tomu stalo v ženách.

pplk. Radek Smolík, rada pro profesní a služební přípravu GR VS ČR

Celkově 1. místo B. Tupý, 2. místo J. Skřivánek, 3. místo Z. Nový

Předávané medaile

Běžci 15 - Z. Nový, 23 - B. Tupý, 22 - M. Nykrín

VÝSLEDKY VÍCEBOJE

Celkově muži:

1. místo ppor. Břetislav Tupý, České Budějovice
2. místo ppor. Bc. Josef Skřivánek, Brno
3. místo prap. Zdeněk Nový, Světlá nad Sázavou

Muži 1. věková kategorie:

1. místo ppor. Bc. Josef Skřivánek, Brno
2. místo nstrm. Luboš Fotko, Světlá nad Sázavou
3. místo nstrm. Vladimír Pospíšil, Nové Sedlo

Muži 2. a 3. věková kategorie:

1. místo ppor. Břetislav Tupý, České Budějovice
2. místo prap. Zdeněk Nový, Světlá nad Sázavou
3. místo nstrm. Michal Nykrín, Liberec

Ženy 1., 2. a 3. věková kategorie:

1. místo pprap. Renata Krejčíková, Horní Slavkov
2. místo nstrm. Jaroslava Chochořová, Liberec
3. místo nstrm. Eva Krůtová, Příbram

STŘELCI VĚZEŇSKÉ SLUŽBY ZVÍTĚZILI V POLSKU

Generální ředitel VS ČR genmjr. PhDr. Luděk Kula a jeho náměstek pro bezpečnost a výkon služby plk. Mgr. Milan Václavěk přijali 6. června 2007 vedoucího střeleckého družstva VS ČR, které na konci května vybojovalo v polském Kallszi první místo na mezinárodním závodě plk. Radomíra Pokorného a převzali od něj vítězný pohár.

Družstvo střelců Vězeňské služby ČR ve složení vedoucí družstva plk. Radomír Pokorný (z odboru vězeňské a justiční stráže GR VS ČR), plk. Bc. Pavel Žiaček (Věznice Horní Slavkov)

a npor. Bc. Miroslav Červenka (Věznice Všehrady) se zúčastnilo mezinárodních střeleckých závodů o Pohár prezidenta polské vězeňské služby a sdružení důstojníků vězeňství Polské republiky ve výcvikovém středisku města Kallsz. Závodů se zúčastnilo celkem deset družstev ze šesti zemí, a to pět nejlepších družstev z Polska, po jednom družstvu z Německa, Maďarska, Litvy, Slovenska a Čech.

Střílelo se z pistole a samopalu, které používá polská vězeňská služba, v několika různých disciplínách. České družstvo se stalo ab-

solutním vítězem s pětibodovým náskokem před druhým družstvem z Polska. V hodnocení jednotlivců obsadil plk. Bc. Pavel Žiaček první místo ve střelbě ze samopalu a první místo v absolutním pořadí jednotlivců, npor. Bc. Miroslav Červenka první místo v pistoli a plk. Radomír Pokorný první místo v Poháru generálního ředitele polské vězeňské služby. K výbornému výsledku našeho družstva pomohla skvělá organizace pořadatelů a výborné podmínky pro trénink, které byly vytvořeny GR VS ČR.

(kmit)

POHÁR PUTUJE OPĚT DO MÍROVA

STRÁŽ pod RALSKEM • Fotbalový přebor Vězeňské služby ČR letos poprvé hostila namísto tradičních Valdic severočeská Mimoň. Organizátoři soutěže chtěli dát možnost zúčastnit se přeboru více věznicím, a proto rozšířili počet týmů na 10. Toto rozhodnutí si ovšem vyžádalo právě změnu místa pořádání přeboru, protože valdické zázemí není na účast více než 170 hráčů, pořadatelů, funkcionářů a rozhodčích uzpůsobeno. Volba tak padla na sportovní areál v Mimoně, zejména proto, že disponuje dvěma fotbalovými plochami (jednou s travnatým povrchem a druhou s umělou trávou) a v nedaleké Stráži pod Ralskem je zase Institut vzdělávání Vězeňské služby ČR schopen nabídnout dostatečnou ubytovací kapacitu.

Přeboru v kopané se od 16. do 18. května 2007 zúčastnilo 10 týmů, které postoupily z kvalifikačních regionálních kol. Pořadatelé rozdělili 25 týmů po regionech do pěti skupin, z nichž vždy první dvě mužstva postoupila do závěrečného turnaje. Z regionu č. 1 postoupila mužstva věznic Kynšperk nad Ohří a Příbram, z regionu č. 2 týmy věznic Nové Sedlo a Rý-

novice, z regionu č. 3 sborné Valdic a Hradec Králové, z regionu č. 4 mužstvo věznic Mírov a Olomouc a z regionu č. 5 mužstvo věznic Brno a Znojmo.

Týmy byly rozlosovány do dvou skupin, v nichž se hrálo systémem každý s každým. Pořadí ve skupinách určilo soupeře bojů o celkové umístění. Semifinálová utkání tak hrála mužstva, která se umístila ve skupinách na 1. a 2. místě, křížovým systémem. Jejich vítězové semifinálových utkání (Mírov a Znojmo) se utkali ve finále, poražení (Nové Sedlo a Kynšperk nad Ohří) bojovali o konečné 3. místo.

Průběh druhého dne turnaje však ovlivnila nepřízeň počasí. Trvalý déšť znemožnil hrát na travnatém hřišti a k dispozici zůstalo pouze hřiště s umělým povrchem. Organizační výbor spolu se zástupci zúčastněných mužstev přijal konečné řešení, že např. o umístění na 9.–10. místě a 7.–8. místě se budou rozhodovat střely za značky pokutového kopu.

Medaile, diplomy, ceny a pohár přeborníka Vězeňské služby ČR pro rok 2007 předali mužstvům i jednotlivcům náměstek generálního ředitele Vězeňské služby ČR pro bezpečnost a výkon služby plk. Mgr. Milan Václavěk, velitel přeboru plk. Ing. Bc. Ivo Mrhal a zástupce velitele plk. PaedDr. František Vach.

Poděkování patří všem zúčastněným sportovcům za jejich sportovní výkony a výsledky, rozhodčím nominovaným letos poprvé z řad zaměstnanců Vězeňské služby ČR, kteří se svého úkolu zhostili na výbornou, organizátorům z Generálního ředitelství VS ČR a Věznic Stráž pod Ralskem, Institutu vzdělávání VS ČR Stráž pod Ralskem za poskytnutí kvalitního ubytování a v neposlední řadě i funkcionářům TJ Jiskra Mimoň a zaměstnancům Gymnázia Mimoň za jejich vstřícnost a pomoc při organizaci turnaje a zajištění kvalitního stravování.

Jaroslava Pechíková, tisková mluvčí

KONEČNÉ POŘADÍ TURNAJE:

1. Věznice Mírov
2. Věznice Znojmo
3. Věznice Nové Sedlo
4. Věznice Kynšperk nad Ohří
5. Vězeňská věznice Brno
6. Vězeňská věznice Hradec Králové
7. Vězeňská věznice Olomouc
8. Věznice Rýnovice
9. Věznice Valdice
10. Věznice Příbram

NULTÝ ROČNÍK VOLEJBALOVÉHO TURNAJE O PUTOVNÍ POHÁR PŘEDNÍ LABSKÉ

PŘEDNÍ LABSKÁ • Příznivcům volejbalu patřil víkend od 18. do 20. května 2007 na Zotavovně Přední Labská. Ředitelkou Bc. Světlanou Mattiviovou byl vyhlášen turnaj pro amatérské hráče o putovní pohár Přední Labské, který byl vypsán pro zaměstnance Vězeňské služby ČR a Ministerstva spravedlnosti ČR.

Na letošní zahajovací turnaj se přihlásilo pět družstev - domácí družstvo Přední Labské, družstva z věznic v Liberci, Světlé nad Sázavou, Ruzyni a mužstvo Krajského soudu Ústí nad Labem. V sobotu ráno se všechna družstva s bojovnou náladou sešla na kurtě za přízně pána hor Krakonoše, který se postaral o skvělé slunečné počasí. Družstva byla vyrovnaná, každý zápas byl do posledního míče napínavý. Slavnostní vyhlášení výsledků bylo očekáváno s napětím.

Vítězství tentokrát zůstalo doma - vyhrálo družstvo Přední Labské, stříbro vybojovalo družstvo Trest (KS Ústí nad Labem), bronzem se pyšní družstvo Světlé nad Sázavou. Brambovou medaili a zároveň ocenění družstva za nejvíce obětavých zákroků získalo družstvo Vazební věznice Praha-Ruzyně a čestné místo s přídatkem „nejzábavnější bojovníci turnaje“ zůstalo na družstvo liberecké vazební věznice.

V neděli se všichni loučili s příslibem účasti na dalším, tentokrát již prvním ročníku volejbalového turnaje o putovní pohár Přední Labské a vyhlášením odvety pro domácí družstvo. Přijďte pobejt a zahrát si volejbal.

*Bc. Světlana Mattiviová,
ředitelka Zotavovny Přední Labská*

1. místo

IZRAELSKÝ SYSTÉM KRAV-MAGA ZAUJAL

Dr. Branislav Krížák při ukázce techniky obrana proti noži

OSTRAVA • Mezinárodní seminář izraelského sebeobránného systému KRAV-MAGA se konal pod vedením instruktora Dr. Branislava Krížáka, který působí jako šéfinstruktor na Slovensku, na přelomu března a dubna 2007 v Ostravě. Semináře se účastnili příslušníci policie, armády a vězeňské služby, konkrétně z Heřmanic a Vlnařic. Přijeli také příslušníci ozbrojených složek z Polska.

Praktická cvičení byla zaměřena na několik možných variant útoků a následné řešení jejich obrany, napadení za pomoci nože, střelné zbraně a tyče. KRAV-MAGA v hebrejštině znamená boj z blízka a vychází z několikaleté praxe i přímého využití v boji. Tento styl používají elitní jednotky policie, armád i vězeňské služby.

Systém začíná do své výuky střeleckou a taktickou přípravu, vstupy do objektů a místností, napadení eskort, ochranu osob apod. Vše vychází z reality a jednoduchosti a tímto je KRAV-MAGA specifická.

Organizátoři se setkali s pozitivními ohlasy, a proto by rádi pořádal více seminářů specificky zaměřených na profesní problematiku a využití v praxi.

nstrm. Jan Hručířek, strážný OVS Heřmanice a zakládající člen federace IKMF v ČR

Zleva - instruktor PČR nprap. Jiří Černý, VIES ppor. Tomáš Martinovský, šéfinstruktor Dr. Branislav Krížák a nstrm. Jan Hručířek

HOKEJISTÉ VAZEBNÍ VĚZNICE OSTRAVA NA HOKEJOVÉM TURNAJI V KOŠICÍCH

OSTRAVA • Pozvání ředitele košíčského Ústavu pro výkon vazby a výkon trestu odnětí svobody plk. JUDr. Jozefa Nadě neodmítl hokejisté Vazební věznice Ostrava a 15. března 2007 se vydali do sportovní haly v Prešově na I. ročník hokejového turnaje. Sportovce doprovázel ředitel Vazební věznice Ostrava plk. JUDr. Jan Hlislík, který při této příležitosti předal plk. JUDr. Nadě čestnou medaili, udělenou generálním ředitelem Vězeňské služby ČR genmjr. PhDr. Ludkem Kulou za dlouholeté udržování družebních vztahů mezi košíčkou a ostrávskou věznicí. První kontakty byly navázány v roce 1972, v letošním roce tedy uplyne již 35 let vzájemných přátelských návštěv.

Ostravští hokejisté v turnaji skončili i přes velké úsilí vybojovat medailovou pozici na čtvrtém místě. Návštěva Slovenska však nebyla jen o hokeji. Hráči družstva si poslední den návštěvy prohlédli areál košíčského vězení a měli možnost srovnat úroveň a podmínky výkonu služby včetně režimu u obviněných a odsouzených mezi Českou a Slovenskou republikou.

V prešovské sportovní hale

Marie Bílková, tisková mluvčí

DVACET LET SPOLUPRÁCE S WROCLAVSKOU VĚZNICÍ

VALDICE • V letošním roce uplynulo 20 let od zahájení spolupráce mezi Věznicí Valdice a Základem karnym Wrocław. Vše začalo v roce 1987 spoluprací mezi wrocławskou a začleřskou věznicí. Tato česká věznice byla v roce 1990 zrušena a někteří její příslušníci odešli pracovat do Věznice Valdice, kde tato mezinárodní spolupráce pokračovala a pokračuje dodnes.

Na pozvání družební věznice se ve dnech 9.–11. května 2007 uskutečnilo další společné setkání, jehož součástí byla střelecká soutěž. Soutěžilo se ve střelbě z pistole P64 na mezinárodní pistolový terč – 2x 12 nábojů na 25 metrů a ze samopalu Glauberty ráže 9 mm na nekryté ležící figuru s kruhy – 3x 10 nábojů (vstoj, vkleče, vleže). Stejně jako v předchozím roce družstvo Věznice Valdice porazilo ZK Wrocław. Tentokrát o pouhých 9 bodů, celkovým součtem bodů 1248.

V jednotlivcích patřilo nejlepší umístění rovněž Věznici Valdice, když nejvíce bodů (437) nastřílel Květoslav Pavlů, vychovatel oddělení výkonu trestu.

V podvečer proběhlo v klubovně ZK Wrocław slavnostní vyhodnocení střelecké soutěže s předáním cen a diplomů, ale i posezením s rozhovorem o zkušenostech v penitenciární práci. Druhý den valdická delegace absolvovala exkurzi do nově zrekonstruovaného pavilonu wrocławské věznice, spojenou s vyhodnocením plnění dohody o vzájemné spolupráci za rok 2006 a začátek roku 2007. Po obědě jsme byli pozváni do církevního stánku vybudovaného v roce 1999 na počest příjezdu papeže Jana Pavla II. a při zpáteční cestě jsme navštívili Institut vzdělávání v Kališi. Třetí den dopoledne jsme se s polskými kolegy rozloučili a tlumočili pozvání ředitele Věznice Valdice plk. JUDr. Karla Kocourka na střeleckou soutěž a současně na oslavy konané při příležitosti 150. výročí založení valdické trestnice.

Nejllepší střelec vychovatel Květoslav Pavlů

Mgr. Milan Jung, vedoucí personálního oddělení

NÁŠ KOLEGA NA SVĚTOVÝCH POLICEJNÍCH A HASIČSKÝCH HRÁCH 2007

SVĚTLÁ nad SÁZAVOU • Náš kolega, npor. Miroslav Varga, který pracuje ve světelské věznici jako zástupce vedoucího oddělení vězeňské stráže pro služební přípravu, vybojoval v letošním březnu na světových hrách státních bezpečnostních složek dvě cenné medaile.

„Mírku, o jaké hry se jednalo a jak jsi se konkrétně umístil?“

Jsem velmi rád, že jsem se mohl zúčastnit sportovního klání na Světových policejních a hasičských hrách 2007 v australském městě Adelaide. Na hrách závodilo přes 15 tisíc sportovců z celého světa v 80 sportovních disciplínách. Já jsem soutěžil v zápase a utkal jsem se ve dvou stylech, které tento úpolový sport zahrnuje. V zápase ve volném stylu jsem se umístil na třetím místě a v zápase řeckořímského stylu jsem skončil o stupínek výš, tedy stříbrná medaile.

„Prozradil jsi mi, že ti táhne na čtyřicetku, a je proto obdivuhodné, že jsi stále tak dobrý zápasník. Jak dlouho zápasíš?“

Od šesti let. To znamená 33 let. Ale v posledních letech již aktivně netrénuji, a proto již nezávodím. Výjimkou jsou pouze hry bezpečnostních složek. Znamenají pro mě velký sportovní svátek. Nyní již zkušenosti předávám. Trénuji mladé nástupce z Havlíčkova Brodu a kadeťskou českou reprezentaci.

„Jsi ženatý a vychováváš dva syny. Prozrad nám na sebe víc ze svého soukromí. Co děláš ve volných chvílích?“

Když já toho soukromí a volného času moc nemám. Každý všední den jezdím hned z práce do sportovní haly v Havlíčkově Brodě, kde se denně věnuji dětem. Tam se také vidám se svým mladším čtrnáctiletým synem, který se takřka jako „potil“ a také zápasí. Tréninky trvají pravidelně do osmi večer. No a doma se po večerech připravují do školy. Dokončují studium na fakultě tělesné výchovy a sportu v Praze v oboru Speciální edukace bezpečnostních složek. Víkendy trávím s dětmi na turnajích nebo zase trénujeme.

„Zkrátka to už musí bavit, když je sport v celém tvém životě. Má smysl zeptat se tě, zdali někdy a nějak relaxuješ?“

No, po pravdě řečeno, já v podstatě relaxuji tím, že se jakkoliv věnuji zápasení. Před příchodem do tréninkové haly si velmi rád zapálím k dobré kávě jeden doutníček a příjemně se nalaďím na

další činnosti. A když se stane, že vyšetřím čas, tak umím také pasivně odpočívat. Třeba u televize.

„Mírku, my si tě za to, co jsi dokázal, opravdu moc vážíme. Účast na celosvětových hrách sis bradil sám, ale i řada spolupracovníků ti finančně přispěla, aby ses mohl do Austrálie vypravit. Máš nyní prostor, jestli jim chceš něco vzkázat.“

Já všem kolegům ze Světla skutečně z celého srdce děkuji. Velmi si jejich podpory a pomoci vážím a jsem jim i nadále ohromně vděčný. A právě proto, že mi pomohli a že mi fandí, jsem měl v Adelaide pak větší pocit povinnosti právě je a potažmo vězeňskou službu čestně a dobře reprezentovat. Jsem rád, že jsem jejich důvěru nezklamal.

„My ti, Míro, také děkujeme.“

Ing. Eva Hodná, tisková mluvčí

Npor. M. Varga na stupni vítězů

DRUHÝ ROČNÍK HALOVÉHO TURNAJE

VALDICE • V pořadí druhý ročník halového turnaje v kopané O putovní pohár ředitele Věznice Valdice se uskutečnil v jičínském sportovním areálu 16. března 2007. Klání se zúčastnilo šest mužstev z věznic a vazebních věznic Valdice, Hradec Králové, Praha-Ruzyně, Praha-Pankrác, Leopoldov a Rýnovice.

Jednotlivá mužstva sehrála nejprve utkání systémem každý s každým a ta, která se po odehrání základní skupiny umístila na 1. a 2. místě, pak mezi sebou o celkovém vítězi rozhodla ve vzájemném zápase. Ten, stejně jako v loňském roce, vyhrálo družstvo Hradce Králové nad družstvem Praha-Ruzyně v poměru 3:0. Turnaj vedle sportovního využití připomněl i probíhající oslavy 150. výročí založení Věznice Valdice.

ZÁVĚREČNÉ POŘADÍ:

1. VV Hradec Králové	4. V Rýnovice
2. VV Praha-Ruzyně	5. VV Praha-Pankrác
3. ÚVTOS a ÚVV Leopoldov	6. V Valdice

Npor. Bc. Zbyněk Šoltyš,
zástupce vedoucího OVAJS pro služební přípravu

Valdické družstvo

Výrobky odsouzených udělaly radost dětem v mateřské škole Blšany

NOVÉ SEDLO • Pod vedením pedagoga volného času ing. Jiřího Ladýře vyrobili odsouzení v dřevařské dílně Věznice Nové Sedlo 11 kusů pohádkových, barevných a veselých figurek, které jsme společně předávali 26. března 2007 v blšanské mateřské škole. Přivítala nás paní ředitelka Vrábíková a doprovodila do třídy, kde už děti netrpělivě čekaly na překvapení. Jejich oči se rozzářily při pohledu na veselá a známá pohádková postavičky, které budou zdobit prostory mateřské školy. Výrobky se velmi líbily a paní ředitelka se těší na další spolupráci s Věznicí Nové Sedlo. Poděkování patří především panu ing. Jiřímu Ladýřovi, pod jehož vedením odsouzení pracují v kroužku rukodělných prací a vytvářejí velmi pěkné výrobky, které dělají dětem radost.

*Npor. Mgr. Alžběta Nováková,
zástupkyně vedoucího oddělení výkonu trestu*

Děti z Mateřské školy v Blšanech

Dětský koutek ve Věznici Všechny v novém

Leštění kostek

VŠEHRDY • Týden po velikonočních svátcích měl premiéru nově zrekonstruovaný dětský koutek ve Věznici Všechny. Koutek s hračkami pro děti je umístěn ve víceúčelovém sále věznice, kde probíhají návštěvy odsouzených. Svůj podíl na jeho zřízení mají zaměstnanci školského vzdělávacího střediska a oddělení logistiky, kteří se postarali o potřebný materiál. Největší poděkování patří žákům a odborným zaměstnancům školského vzdělávacího střediska. Ti v rámci odborného výcviku vyrobili veškeré vybavení dětského koutku. Obložením stěn, ohrazením a věšákem počínaje, ruční výrobou hraček konče. Nemalou práci dalo vyrobení dřevěné stavebnice a mašinek. Své umění zde zúročili žáci učebního oboru zpracování dřeva – truhlářů a malířů. Výrobě a nátěru dřevěných hraček věnovali zhotovitelé 98 hodin. Své uplatnění zde našly i obrázky večerníkových postaviček, které namalovali odsouzení v kroužku výtvarných technik a zdobí stěny kolem dětského koutku.

Dětský koutek však není jedinou změnou. Vedení věznice v tomto roce zaměřilo svou po-

zornost vedle posilování bezpečnosti také na obnovu a zvýšení estetizace vnitřních prostor věznice. Na shromažďovacím sále se obnovují stoly a ostatní zařízení. Nekupují se nově, ale opět se v hodinách odborného výcviku brousí a obnovují nátěry. I pódium, které slouží k různým slavnostním příležitostem a divadelním vystoupením dra-

matického kroužku, pomalu doznává změny. Všechny tyto úpravy jsou uskutečňovány v režii věznice.

Bronislava Vetešníková, tisková mluvčí

Dětský koutek

Počítače neslouží jen ke hraní

OSTROV • ...o tom se od 14. 2. do 14. 3. 2007 osobně přesvědčilo 12 odsouzených z Věznice Ostrov. V tomto období proběhl za přispění vzdělávací agentury Carlsbader Gate, o.p.s. další z rekvalifikačních kurzů v oboru obsluha osobního počítače. Odsouzení, vybraní komisí ředitele věznice ze 48 žadatelů, získali v průběhu kurzu základy práce na PC – základy práce v MS Windows XP 2000, MS – Word, MS – Excel a v práci s internetem. Rekvalifikační kurz je pokračováním již dlouhodobé spolupráce v naplňování Projektu Šance 3, kterým v rámci Společného regionálního operačního programu s využitím Evropského sociálního fondu projde vzdělávacími programy do března roku 2008 celkově 60 odsouzených.

Ing. Luboš Svoboda, speciální pedagog

Další odsouzení uspěli v rekvalifikačních kurzech

KYNŠPERK NAD OHŘÍ • Další třicet odsouzených převzalo osvědčení o absolvování rekvalifikačního kurzu v oboru číšník, kuchař a práce na PC. Kurzy byly zahájeny 15. ledna 2007. Praktickou i teoretickou výuku zajišťovala Střední odborná škola Kynšperk nad Ohří v rámci projektu Zpět do života lépe profesně vybaven, realizovaného v rámci grantového schématu zaměřeného na rozvoj lidských zdrojů a podporu sociální integrace v regionech. Tyto kurzy nebyly limitovány věkovou

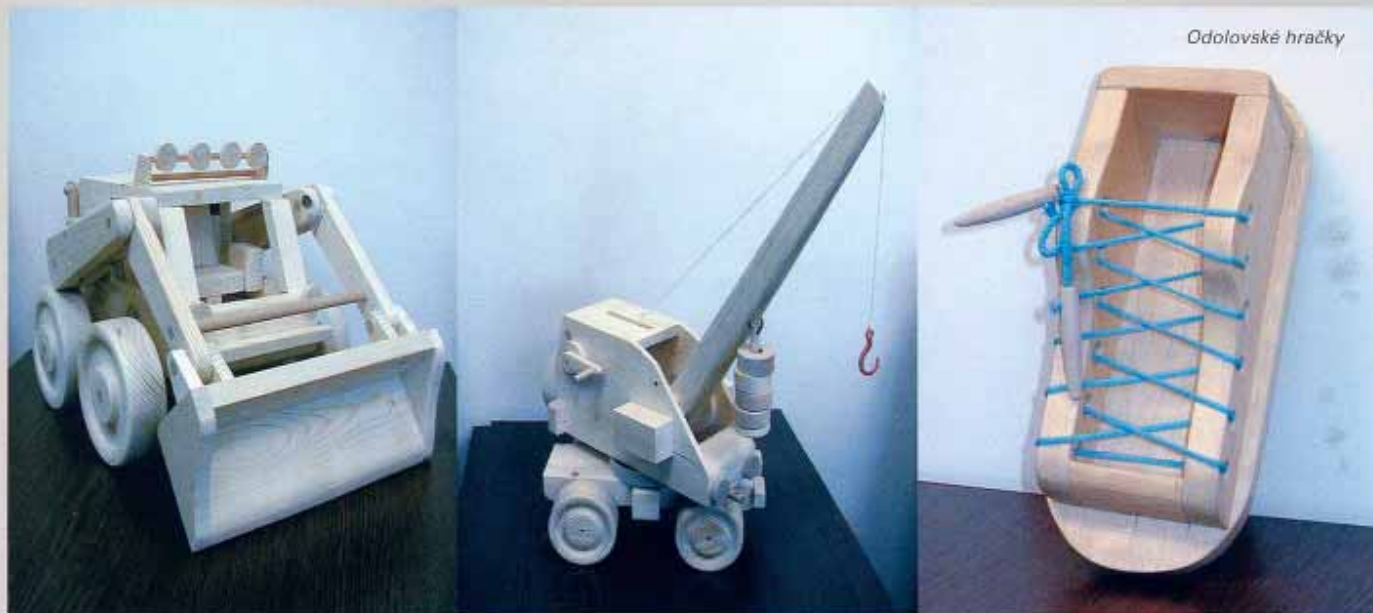
Předávání osvědčení

hranici odsouzených ani regionem. Předpokladem bylo však dokončené alespoň základního vzdělání. V kurzu kuchař, číšník bylo podmínkou získání zdravotního průkazu.

Z osvědčení není zřejmé, že bylo získáno ve výkonu trestu odnětí svobody a odsouzeným po návratu do občanského života může pomoci při uplatnění na trhu práce.

Petra Bělíková, tisková mluvčí

Po roce znovu

Odolovské hračky

ODOLOV • Nejen pro žáky zvláštní škol, ale i pro klienty stacionářů a ústavů sociální péče z východních Čech jsou Velikonoce oslavou svátků jara, ale hlavně příležitostí k setkání v červenokostelecké sokolovně. Byla to právě zvláštní škola v Červeném Kostelci, která již po několikáté uspořádala odpolední pomlázkovou veselici plnou soutěží, her, tance a zpěvu. Díky zaměstnancům i žákům a sponzorům školy zažila sokolovna bezprostřední a nespoutaný rej. Všem, kteří se na přípravách po-

díleli, patří velký dík a obdiv. Naskytla se příležitost pro všechny alespoň chvíli zapomenout na všední starosti, bolesti, strasti a osudy některých účastníků. K darům od sponzorů se jako každoročně zařadily i hračky vyrobené odsouzenými věznicemi Odolov. Ty z rukou odolovského tiskového mluvčího převzala ředitelka zvláštní školy v Červeném Kostelci paní PaedDr. Jana Hartmanová. Mezi hosty byli přítomni i starosta Červeného Kostelce Petr Mědlík a zástupci sponzorů. Hudební vstupy střídalo napětí při soutěžích

a hrách, takže projít parketem se stalo jednou z neplánovaných disciplín svátečního odpoledne. Zlatým hřebem byla módní přehlídka, uspořádaná studenty Střední oděvní školy v Červeném Kostelci. Nic však netrvá věčně, a tak s blížícím se večerem nastal čas k odjezdu. Mnohdy nelehké loučení bylo však protkáno slibem připravovaného setkání v roce 2008.

Jiří Nágl, tiskový mluvčí

Vzdělávání odsouzených ve Vazební věznici Hradec Králové – Samostatném oddělení výkonu trestu odnětí svobody Pouchov

POUCHOV • Samostatné oddělení výkonu trestu odnětí svobody s dohledem Pouchov je rozlohou velmi malým oddělením Vazební věznice Hradec Králové. Právě omezená rozloha oddělení nám neumožňuje zajišťovat vzdělávání vězňů přímo v areálu. S touto skutečností se však snažíme bojovat a mimo široké škály vzdělávacích aktivit, které poskytují vězňům vychovatelé a specialisté, jsme velmi otevření i iniciativě odsouzených ve směru odborného vzdělávání mimo areál věznice. Výjimkou nejsou odsouzení, kteří se účastní civilních kurzů mimo areál věznice, a to v největší míře jazykových. Jeden z odsouzených mužů složil závěrečnou zkoušku v oboru Masér pro sportovní a rekondiční masáže dne 28. 4. 2007. Absolvoval mimo věznici výuku v rozsahu 165 hodin a odměnou je mu za to osvědčení kvalifikace s celostátní platností, a hlavně určitý vklad, který dostal do začátku svého života po propuštění na svobodu a který má pro něho jistě nemalou hodnotu. Jelikož byl v rekvalifikačním kurzu velice úspěšný, využil i možnosti dalšího nástavbového studia. Je tedy majitelem ještě dalších dvou akreditovaných osvědčení, a to v oboru reflexní masáže plošky nohy a odstraňování kloubní bolestivosti polohováním. Odsouzeného jsem se zeptala, jak je spokojen s absolvováním kurzu, a tady je jeho odpověď. „Absolvování takového kurzu ve výkonu trestu je pro mě velkým přínosem. Jsem rád, že čas zde strávený jsem mohl využít k přípravě na své nové povolání po propuštění a hodně se na jeho realizaci těším. Téma mě velmi zaujalo, a proto jsem využil i dalšího doplňujícího studia. Také si můžu říci, že času ve výkonu trestu jsem využil maximálně. Za tuto možnost jsem rád a doporučuji ji všem.“ Více snad není třeba dodávat. Snad jen, že celý kolektiv pracovníků na našem oddělení je hrdý na každé takto získané osvědčení o rekvalifikaci a bude nadále intenzivně motivovat i další odsouzené k pilné práci na sobě formou dalšího odborného vzdělávání.

Mgr. Kateřina Johnová, speciální pedagog

Ve věznici zněla hudba

OSTROV • Díky pochopení ředitele Věznice Ostrov plk. Mgr. Milana Kubička se 8. března 2007 opět uskutečnil koncert pro odsouzené. Velkou zásluhu na jeho realizaci má katolický kněz Pavel Petrašovský. Ačkoliv se věnuje pastorační činnosti ve Věznici Ostrov poměrně krátce, vnesl „nové světlo“ do duchovní služby. Zmíněný koncert je toho příkladem. Pan Petrašovský přivedl do „šedomodrého světa“ svého hosta. Hosta, který je znám nejen za zdmi věznic, ale také mimo ně. Tím hostem nebyl nikdo jiný než paní Eva Henychová – milý člověk, ale také skvělá písničkářka. Zpěvačce paní Evě Henychové patří velké poděkování a to nejen za koncert, ale také za jeho uskutečnění bez nároku na honorář. Hudba paní Henychové se jako vždy velmi líbila, byla to svěží a pravdivá výpověď o životě, tak jak ho autorka a interpretka v jedné osobě prožívá. Upřímností svého projevu si umělkyně odsouzené získala.

Ing. Luboš Svoboda, speciální pedagog

Čím je zájmová činnost v rámci volnočasových aktivit odsouzených prospěšná?

RÝNOVICE • Přijemným překvapením se pro mne stala jedna z mnoha žádostí, kterými nás odsouzení v některých případech „evičně“ zaměstnávají. Podnětem žádosti odsouzeného Milana Jarošche bylo přečtení novinové zprávy o krádeži obrazů v Klaudiánově nemocnici v Mladé Boleslavi.

Zaměstnanci umístili obraz na prázdné háčky, které zůstaly na zdech

Jmenovaný odsouzený se po návratu ze zaměstnání ve svém volném čase již dlouhodobě věnuje malování obrazů. Tomuto koníčku, a do budoucna možná i své

živnosti, se jmenovaný začal naplno věnovat až ve vězení. Jeho obrazy reprezentovaly naši vězňici na mnoha výstavách, včetně zahraniční výstavy děl odsouzených v polském Sztumu, kde tato díla získala první cenu.

Iniciativa a pohnutí odsouzeného, který si odpývá dlouhodobý trest za závažnou trestnou činnost, se na první pohled zdá být paradoxní. Její výsledek je ale zcela určitě pozitivní.

14. března 2007 jsme společně s tiskovou mluvčí Věznice Rýnovice Monikou Královou tři obrazy „z dílny“ odsouzeného Jarošche pře-

Monika Králová a Zdeněk Jirůš při předání obrazů primářce LDN M. Boleslav

дали primářce léčebny dlouhodobě nemocných v Mladé Boleslavi MUDr. Anně Hapákové za přítomnosti vrchní sestry Aleny Vojtěchové a tiskového mluvčího Klaudiánovy nemocnice Václava Říčkaře. Personál léčebny dar s poděkováním a slovy chvály převzal. Darované obrazy byly poté zavěšeny na prázdné háčky, jež zůstaly na zdech zařízení jako memento po neznámých pobertech.

Bc. Zdeněk Jirůš, speciální pedagog

Centrální vstup pro tři ubytovny

Detekční rám

VALDICE • Soukromá firma zaměstnávající v pronajatých prostorech věznice odsouzené ukončila na konci roku 2005 svou činnost a uvolnila objekt pro zámečnickou dílnu dosud umístěnou v nevyhovujících podmínkách. Na jejím původním místě se rozhodlo vedení věznice vybudovat Centrální vstup na ubytovny odsouzených B, C a D.

Nejprve však bylo nutné opravit koupelny, sociální zařízení, vymalovat, odmastit podlahy, tak aby vše splňovalo podmínky bezpečnosti práce. Dále byly zrevidovány elektrické rozvody, signálnězabezpečovací prostředky a další zařízení podléhající revizím. Po skončení prací následovalo přestěhování vybavení, nářadí

a obráběcích strojů z původní zámečnické dílny do nových prostor. K nejsložitějším činnostem patřilo přemístění ohraňovacího lisu, padacích nůžek a soustruhů. Na manipulaci ve výrobních halách nebylo možné využít jeřáb, proto byla vyrobena speciální plošina, pomocí které byly stroje bez poškození přesunuty.

Ve druhé polovině května byly zahájeny opravy a úpravy objektu po staré zámečnické dílně. Zde byly provedeny bourací práce, opravy omítek, obkladů, dlažby, topení, světlíků, vybudována služebna pro dozorce, sociální zařízení, byl upraven vstup do objektu,

včetně nových schodů a vrat. Tento centrální vstup na ubytovny odsouzených B, C a D slouží ke kontrole a prohlídkám odsouzených přicházejících nebo odcházejících z ubytoven a pracovišť, a proto jsou zde nainstalovány signálnězabezpečovací prostředky – dva detekční rámy a dvě kamery. Kontrola odsouzených v tomto prostoru je prováděna několika způsoby, a to tak, aby u stanoveného počtu byly provedeny preventivní a důkladné osobní prohlídky.

Zprovoznění tohoto způsobu kontrol by mělo přispět k přehlednější evidenci, ale především by mělo zabránit přenášení nepovolených věcí do prostoru ubytoven a tím zvýšit bezpečnost ve věznicích. Nutno podot-

Odsouzení dovedou vyrobit hračky i pro nejmenší

Hračky v Mateřském centru

HEŘMANICE • Dřevěné hry, hračky a pomůcky předali na začátku dubna zaměstnanci věznice dětem v Mateřském centru Rodinka v Ostravě-Nové Vsi.

Mateřské centrum, jehož zřizovatelem je Slezská diakonie, slouží k trávení volného času rodičům s dětmi ve věku 2 až 4 roky, které ještě nenastoupily do mateřských škol.

Předáno bylo celkem 51 výrobků-auta, vláčky, letadla, skládačky, puzzle, které slouží především k rozvoji jemné motoriky, pohybo-

vých, sebeobslužných a rozumových schopností nejmenších dětí. Výrobky byly předány formou daru u příležitosti velikonočních svátků a byly pro děti zhotoveny odsouzenými členy dřevomodelářského kroužku Věznice Heřmanice.

Výrobky odsouzených skládily zasloužený obdiv jak u dětí, rodičů, tak i pedagogických pracovníků centra.

Martina Řehová, DiS., pedagog vol. času

Zámečnická dílna

tknout, že veškeré stavební úpravy a opravy byly prováděny odsouzenými a v režii věznice.

Ve věznici je umístěno celkem 1125 vězňů v ostraze a ve zvýšené ostraze a z tohoto počtu jich je zaměstnáváno průměrně 655. Žádná jiná věznice tohoto typu nezaměstnává takové množství odsouzených. Zaměstnanost je navíc omezena faktem, že ve věznicih zvýšené ostrahy se vykonávají veškeré práce uvnitř areálu, a není tedy možné vězně vozit za práci do civilního sektoru. Také proto je pro nás zaměstnanost okolo 65 % odsouzených velkým úspěchem.

*Ing. Petr Suchý,
zástupce vedoucího oddělení logistiky*

Romové Romům

Romská kapela Zdeňka Ščerby

RÝNOVICE • Koncert romské kapely Zdeňka Ščerby pod názvem Romové Romům se konal ve Věznici Rýnovice v neděli 1. dubna 2007. Zájem odsouzených předčil očekávání a do jídelny se dostavilo více než 80 posluchačů. Kapela měla v repertoáru romské lidové písně, které si společně s chutí všichni zazpívali.

Vystoupení zprostředkovala romská poradkyně Anna Cínová pod záštitou Občanského sdružení pro podporu a rozvoj romské mládeže v Jablonci nad Nisou. Společně tak oslavili blížící se velikonoční svátky i Mezinárodní den Romů, který připadá na 8. dubna. V závěru vystoupení na oplátku zahrála účinkujícím zdejší hudební skupina SYNTR BOYS, která má ve věznici již dlouholetou tradici a řadu příznivců.

Bc. Eva Drmlová, sociální pracovníce

Společná vycházka s vychovatelem a sociální pracovníci na městský úřad

KUŘIM • Společná vycházka pěti odsouzených byla uskutečněna na konci března 2007 za účelem návštěvy sociálního odboru Městského úřadu Kuřim.

Cílem akce, kterou zorganizoval vychovatel výstupního oddělení Mgr. Zdeněk Čáp a sociální pracovníce Vladimíra Němcová, bylo seznámení odsouzených se současnou problematikou a právními úpravami, které souvisejí s možností pracovního zařazení, ubytování a příspěvků ze strany uvedené instituce. Akce se uskutečnila v rámci plnění programu zacházení.

Odsouzení projevíli velký zájem a snahu o zjištění co nejvíce informací, které se jich budou přímo po výstupu dotýkat. Akce byla zdařilá a nutno podotknout, že pracovníci městského úřadu byli velmi vstřícní a ochotni odpovědět na všechny dotazy, které byly vzneseny.

Mgr. Zdeněk Čáp, vychovatel výstupního odd.

ANDRAGOGIKA A SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA V PENITENCIÁRNÍ PRÁCI

„Každému jedinci musí být umožněno pokračovat ve vzdělávání během celého života“

Univerzita J. A. Komenského Praha zahájila svou činnost v roce 2001, kdy získala jako soukromá škola akreditaci prvního tříletého bakalářského studijního oboru. Co může Univerzita J. A. Komenského nabídnout zaměstnancům vězeňské služby? Své působení ve vysokém školství zahájila univerzita bakalářským oborem Vzdělávání dospělých. Koncepce oboru je v souladu s potřebou rozvoje vzdělávání dospělých v České republice a potřebou přípravy odborných pracovníků. Přípravuje odborníky se znalostmi základů pedagogiky, psychologie a andragogiky. Absolventi jsou schopni analyzovat potřeby v oblasti lidských zdrojů.

Z uvedených faktů jasně vyplývá široká možnost uplatnění absolventů ve vězeňské službě. Ať již v této oblasti pracují na pozicích občanských zaměstnanců či příslušníků vězeňské stráže, vždy jde o práci s lidmi.

Vězeňská služba je speciální služba, která uspokojuje potřebu bezpečnosti občanů. Hlavním posláním vězeňské služby je neustále se přibližovat k dosažení ideálního cíle – kdy obvinění a odsouzení přicházejí do věznic a odcházejí s přesvědčením, že trestná činnost se nevyplácí a je třeba žít v souladu se zákony. K realizaci tohoto náročného cíle však nestačí pouhá izolace vězňů a jejich střežení, ale je nutná především odborná a kvalifikovaná práce všech zaměstnanců vězeňské služby při zacházení s nimi a při uplatňování individuálních programů zacházení. Jde o to, připravit obviněné ve výkonu vazby a odsouzené ve výkonu trestu odnětí svobody na řádný způsob života po propuštění. Na zaměstnance vězeňské služby jsou proto kladeny poměrně vysoké kvalifikační požadavky, které jsou předpokladem této náročné práce, jež předpokládá respektování lidských práv vězňů, vysokých bezpečnostních nároků při jejich střežení a zacházení s nimi, ale i etické úrovně jednotlivých pracovníků obecně. Při naplňování všech kritérií je absolvování některého z oborů univerzity významným prostředkem na cestě ke stanovenému cíli a zároveň cestou, jak splnit kvalifikační požadavky, které vězeňská služba na své zaměstnance klade.

Mezi další obory, které lze využít ve vězeňské službě, můžeme zařadit andragogiku a speciální pedagogiku. Jedná se o obory, které jsou koncipovány tak, že umožňují dokončit druhý stupeň vysokoškolského vzdělávání a získat titul magistra. Absolventa oboru andragogiky charakterizují hluboké znalosti andragogiky, pedagogiky a psychologie s aplikací, schopnost samostatné i týmové práce. Absolventi se uplatní jako vedoucí řídicí pracovníci, specialisté personálních útvarů. Obor speciální pedagogika, který by měl být součástí vzdělání všech zaměstnanců vězeňské služby, zase naopak charakterizuje absolventy s hlubokými znalostmi speciální pedagogiky, speciálně pedagogické diagnostiky, poradenství a jednotlivých „pedií“. Ve speciální pedagogice dnes můžeme nabídnout studentům rigorózní zkoušku (titul

PhDr. uváděný před jménem), ale i doktorandské studium (titul Ph.D. uváděný za jménem).

Univerzita usiluje i o vytváření podmínek ke studiu, a to jak v rámci motivace studentů, tak i v dostupnosti studia, a to tím, že zřídila několik konzultačních středisek (Česká Lípa, Frýdek-Místek, Obrataň) a jako jednu z možných forem studia zvolila i formu kombinovanou. Jak je již z názvu formy studia patrné, jedná se o kombinaci prezenčních forem, probíhajících o víkendech, a distančních částí, odehrávajících se především s využitím multimediální podpory. Současná propracovaná podoba kombinovaného studia na univerzitě umožňuje studium skutečně všem zájemcům, neboť je schopna zajistit studium bez narušení zaměstnaneckého režimu studenta. Možnosti studia na univerzitě tradičně doplňují i programy celoživotního vzdělávání. Pro studenty se podařilo zajistit i možnost financování studia pomocí půjček. V tomto směru spolupracuje univerzita s Českou spořitelnou.

Dosahuje soukromá škola kvality školy veřejnoprávní? Jsou absolventi stejně kvalitní? Je zajištěna kvalitní výuka i v konzultačních střediscích? Toto jsou časté otázky, se kterými se setkáváme. Dělení škol však určitě vede jinudy a veřejnost dnes rozlišuje školy na školy dobré a školy špatné. O zařazení školy v tomto smyslu rozhoduje kvalita studijního programu, učitelé, a především studenti a ti jsou ve svých úsudcích zpravidla velice nemilosrdní.

A jak je studium využíváno příslušníky nebo civilními zaměstnanci vězeňské služby? Z dotazníkového šetření je patrné, že o studium mají zájem. V našem konzultačním středisku studují zaměstnanci věznic Litoměřice, Teplice, Věhrdy, Rýnovice a Stráž pod Ralskem. Upřesnit bychom snad jen měli, že největší počet studentů konzultačního střediska, což je logické k jeho teritoriálnímu položení, tvoří příslušníci a civilní zaměstnanci vězeňské služby z Věznice Stráž pod Ralskem. Využitelnost získaných poznatků je velmi široká, takže zde studují pracovníci z oddělení logistiky, personálního oddělení i oddělení výkonu trestu. Z uvedené skutečnosti vyplývá i stále se rozšiřující spolupráce mezi Věznici Stráž pod Ralskem, Institutem vzdělávání VS ČR Stráž pod Ralskem a konzultačním střediskem UJAK. Řada bakalářských i magisterských prací studentů je zaměřena právě na oblast vězeňství a klade si za cíl zmapovat problémy, možnosti a východiska penitenciární péče. Studenti – pracovníci Věznice Stráž pod Ralskem – mají možnost své poznatky z praxe porovnat se získanými poznatky teoretickými a tyto přenášet do své každodenní práce. Při tomto procesu hraje významnou roli i účast pedagogů Institutu vzdělávání VS ČR na výuce UJAK, protože ti dobře znají problematiku vězeňství a mohou své studenty orientovat žádoucím způsobem. Neméně zásluhou roli má však i vedení Věznice Stráž pod Ralskem, které podporuje rozvoj kvalifikačních předpokladů svých zaměstnanců. Uvědomuje si, že jejich naplnění se velmi pozitivně promítá při řešení náročných úkolů, které jsou v současné době na tuto oblast kladeny, a nebrání se reali-

zaci stanovených odborných studijních praxí ve věznicích.

Bc. Eva Čechová, konzultační středisko
Česká Lípa

Pohled studenta

mjr. Bc. Ladislav Blahník,
Věznice Stráž pod Ralskem

První stupeň vysokoškolského studia jsem získal na veřejnoprávní škole ve studijním oboru Sociální pedagog. Na pozici, kterou jsem zastával, jsem tak splnil požadované vzdělávací požadavky, ale i přesto jsem měl zájem pokračovat ve studiu a dokončit i druhý stupeň vysokoškolského studia. Vzhledem k tomu, že veřejnoprávní škola nenabízela v oboru, který jsem vystudoval, návaznost, musel jsem najít jinou cestu nebo spíše zvolit jednu z variant, které se mi nabízely. Dojíždět na školu veřejnoprávní nebo nastoupit na školu soukromou, která sídlí v regionu. V samotném rozhodování nehrálo roli pouze to, že škola je v regionu, takže odpadá dojíždění, ale především skutečnost, že přímá výuka probíhá opravdu o víkendech, takže studium mi nezasahuje do plnění pracovních úkolů. Z navazujících oborů, které soukromá škola nabízí, jsem zvolil obor Andragogika. Ač se zvolený obor zdá vzdálený problematice Vězeňské služby ČR, opak je pravdou. Vzhledem k tomu, že andragogiku je možné charakterizovat jako vědu o výchově dospělého člověka, která se zabývá intencionální socializací jedince, mohou se získané poznatky velmi dobře využít při práci s odsouzenými. Kupříkladu při stanovení a posouzení vhodnosti individuálních programů zacházení s cílem co možná nejefektivněji reintegrace pachatele trestného činu do společnosti. Andragogika tak vhodně doplňuje znalosti oboru Sociální pedagog získané v předchozím studiu na veřejnoprávní škole a zároveň na ně navazuje. Zvolený studijní obor zároveň nabízí i zdokonalení v oblasti řízení lidských zdrojů a personalistice. Toto nebyl sice hlavní prvek při volbě oboru, ale značně mě rozhodování ovlivnil, neboť si uvědomuji, že práce vedoucího oddělení je s touto problematikou úzce spjata. Získané znalosti tak mohou nejen promítnout do komplexního řízení svěřeného oddělení, ale zároveň i využít při práci s jednotlivými zaměstnanci. Při vzájemném porovnání studia na škole soukromé a škole veřejnoprávní si dovoluji tvrdit, že na soukromé škole je příprava studenta více orientována na aktivizující formy práce a na rozvoj osobního zaujetí. Studium je směřováno ke schopnosti vytvářet si postupně svůj individuální systém znalostí a dovedností. Dále je možné říci, že soukromá škola je pružnější při reakci na individuální potřeby studenta, jako je stanovení termínu zkoušky či časová úprava studijního plánu.

Stavy vězňů ve vazebních věznicích a věznicích

Vězeňské služby ČR dne 1. 6. 2007

Vazební věznice a věznice	OBVINĚNÍ						ODSOUZENÍ												Celkem odsouzení	Vězni celkem		
	Dospělí		Mladiství		Uhrnem obvinění		Celkem obvinění		S dohledem		S dozorem		S ostrahou		Se zvýšenou ostrahou		Mladiství				Uhrnem odsouzení	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			M	Ž
Bělušice					0	0		0			23		561						584	0	584	
Brno	270	22	8		278	22	300	300	20		154	9	78	5	9	1	3		264	15	279	
Břeclav	17		2		19	0	19	19	103		1		59						163	0	163	
České Budějovice	89	9			89	9	98	98	1	1	120	1	27	1	1				149	3	152	
Drahonice					0	0	0	0	26		207								233	0	233	
Heřmanice					0	0	0	0			72		647						719	0	719	
Horní Slavkov					0	0	0	0					739						739	0	739	
Hradec Králové	166	8	1		167	8	175	175	115	1	47	3	58	1	3				223	5	228	
Jičinec					0	0	0	0			140		489						629	0	629	
Karviná					0	0	0	0			109		1		53				163	0	163	
Kuřim					0	0	0	0			185		330						515	0	515	
Kynšperk nad Ohří					0	0	0	0	6		471		258		1				736	0	736	
Liberec	105	3	2		107	3	110	110		1	120	1	156				2		278	2	280	
Litoměřice	207	8	14	1	221	9	230	230	3		71	6	38	2			1		113	8	121	
Mírov					0	0	0	0			8		46		318				372	0	372	
Nové Sedlo					0	0	0	0			506								506	0	506	
Odolov					0	0	0	0	51		260								311	0	311	
Olomouc	119	9	4		123	9	132	132	1		111	2	27	1	3				142	3	145	
Opava					0	0	0	0		24	172	97		75		16	45		217	212	429	
Oráčov					0	0	0	0			48		418						466	0	466	
Ostrava	278	8	19	1	297	9	306	306	1		128	7	59	7	3		2		193	14	207	
Ostrov	78	9			78	9	87	87	1		834	1	23		2		3		863	1	864	
Pardubice					0	0	0	0		0	388		185						573	0	573	
Píseň	106	10	2		108	10	118	118	46		26	3	989		11				1 072	3	1 075	
Praha-Pankrác	314	4	2		316	4	320	320	25		224		214		11				474	0	474	
Praha-Ruzyně	380	41	5		385	41	426	426	0	20	139	45	23	6			2		164	71	235	
Příbram					0	0	0	0	11		35		785						831	0	831	
Rýnovice					0	0	0	0	1		80		456						537	0	537	
Stráž pod Ralskem					0	0	0	0			586		286						872	0	872	
Světlá nad Sázavou					0	0	0	0		1		320		205		9			0	535	535	
Teplice	91	5	2		93	5	98	98			27		9	1					36	1	37	
Valdice					0	0	0	0			26		381		727				1 134	0	1 134	
Vinařice					0	0	0	0					813						820	0	820	
Všechny					0	0	0	0	89		393		1				64		547	0	547	
Znojmo	8				5	0	5	5			191		11						202	0	202	
Úhrnem	2 225	136	61	2	2 286	138	2 424	2 424	500	48	5 929	495	8 147	304	1 142	26	122	0	15 840	873	16 713	

Odolovští dřevomodeláři se dočkali ocenění své práce

ODOLOV • Významného ocenění své práce se dočkali odsouzení z dřevomodelářského kroužku. Pro Základní uměleckou školu v Úpici vyrobili pod vedením vychovatele Zdeňka Hetflejše několik xylofonů na profesionální úrovni. Srovnávacím testem se nástroje vyrobené odsouzenými věznicemi Odolov zařadily na 2. místo za vyráběné originály. Test provedla učitelka Markéta Vránová ze ZUŠ Úpice, která je členkou České Orfvořvy společnosti.

Jiří Nág, tiskový mluvčí

Altový xylofon

Hračky pro děti ze stacionáře

VINAŘICE • Velkou radost z hraček, které vyrobili odsouzení ve Věznici Vinařice v rámci aktivit programu zacházení, měli děti z Denního rehabilitačního stacionáře v Kladně, který v dubnu letošního roku navštívili dvě speciální pedagožky z Věznice Vinařice v doprovodu odsouzeného, který dětem hračky osobně předal. Vrchní sestra jménem ředitelky za dárky pro děti poděkovala a společně s návštěvou z věznice sledovala, jak děti netrpělivě a s nadšením vybalují hračky z krabice. Paní ředitelka pragmaticky konstatovala, že ručně vyrobené dřevěné a keramické hračky jsou finančně nákladné a stacionář je má na odděleních jenom sporadicky.

Radost a zájem v očích dětí, ale i pochvala zdravotnického personálu stacionáře inspirovala zaměstnance věznice k brzké návštěvě s další krabicí plné hraček, které vyrobí odsouzení během různých aktivit programu zacházení.

*Mgr. Lubica Kurucová,
Mgr. Miroslava Caklová*

ČESKÉ VĚZENSTVÍ č. 3/2007. Časopis vychází šestkrát ročně.

Vydavatel: Vězeňská služba České republiky, Soudní 1672/Ta, 140 67 Praha 4, IČ 00212423;

Vedoucí oddělení vnějších vztahů kabinetu generálního ředitele: pplk. PhDr. Jitka Čmuhřová

Foto: Vězeňská služba České republiky;

Odborní konzultanti: Plk. Mgr. Milan Hospodka, plk. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D., Ing. Aleš Kadlec,

Plk. Mgr. Pavel Ondrášek, plk. Mgr. Lenka Smutná, plk. Mgr. Stanislav Píchal, JUDr. Petr Veit, CSc.,

Korektorka: Mgr. Lenka Fukalová

Adresa redakce: Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, poštovní příhrádka 3, PSČ 140 67 Praha 4;

<http://www.vscr.cz>; redakce-ov@grvs.justice.cz

telefon 244 024 111 (ústředna), 244 024 412, 244 024 415, fax: 241 409 072;

Distribuce časopisu, objednávky a předplatné: Martina Redlichová, tel.: 244 024 407, fax: 244 024 403, e-mail: MRedlichova@grvs.justice.cz;

Roční předplatné: 174 Kč vč. DPH;

Výroba: Informica Graphics, s.r.o., Ing. Eva Valentová; tiskárna Vazebrní věznice Praha - Pankrác;

Publikování údajů a článků z Českého vězeňství není dovoleno bez souhlasu redakce

© Vězeňská služba České republiky, Praha 2007, Registrační značka MK ČR 6334, ISSN 1213-9297

ZAMĚSTNÁVÁNÍ ODSOUZENÝCH

